

2019

MF - Uprava za
sprečavanje pranja
novca

26.12.2019.

[NACIONALNA STRATEGIJA]

za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2020-2024) – PREDLOG

Sadržaj

Uvod	4
Planski dokumenti i pravni okvir relevantni za strategiju	4
Opis postojećeg stanja	6
Promena koja se postiže sprovođenjem strategije	15
Ciljevi strategije	16
Analiza opcija za ostvarivanje ciljeva	18
Mere za ostvarivanje cilja i analiza njihovih efekata	18
Mehanizam za sprovođenje strategije i način izveštavanja o rezultatima sprovođenja	20
Sprovedene konsultacije sa zainteresovanim stranama	22
Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje strategije i analiza finansijskih efekata	23
Analiza rizika	24
Akcioni plan	25
Posebni cilj 1: Smanjivati rizike od pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz kontinuirano unapređenje strateškog, zakonodavnog i institucionalnog okvira, koordinaciju i saradnju svih učesnika u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i međunarodnu saradnju	26
Mera 1.1: Održavanje i unapređenje sveobuhvatnog razumevanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji	27
Mera 1.2: Smanjivanje prepoznatih rizika i kontinuirano prepoznavanje novih pretnji i ranjivosti	28
Mera 1.4: Razrađivanje mehanizama koordinacije i saradnje između organa nadležnih za nadzor, finansijskoobaveštajne poslove, istrage, postupke za pranje novca i finansiranje terorizma i oduzimanje imovine	31
Mera 1.5: Poboljšanje međunarodne saradnje u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma	32
Mera 1.6: Obezbeđenje delotvornosti zakonodavnih i institucionalnih mehanizama u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma u praksi, u skladu sa međunarodnim standardima	34
Posebni cilj 2: Sprečiti unošenje u finansijski i nefinansijski sistem imovine za koju se sumnja da je stečena krivičnim delom, koja je namenjena finansiranju terorizma ili širenju oružja za masovno uništenje, odnosno unaprediti otkrivanje takve imovine ukoliko je već u sistemu	35
Mera 2.1. Unapređenje efikasnosti praćenja i kvaliteta prijava sumnjivih aktivnosti koje dostavljaju obveznici	35
Mera 2.2: Sprečavanje zloupotrebe finansijskog i nefinansijskog sektora za svrhe pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz mere poznavanja i praćenja stranke kod obveznika	36
Mera 2.3. Unapređenje rada nadzornih organa po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa rizicima utvrđenim u nacionalnoj proceni rizika	39
Posebni cilj 3: Efikasno i delotvorno kažnjavati izvršioce krivičnog dela pranje novca i oduzimati nezakonito stečenu imovinu	41
Mera 3.1: Jačanje kapaciteta državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranje novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije	42
Mera 3.2: Unapređenje efikasnosti državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranje novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije	44
Mera 3.3: Izricanje delotvornih i odvraćajućih krivičnih sankcija	46
Mera 3.4: Efektivno oduzimanje nezakonito stečene imovine	47
Posebni cilj 4: Uočavati i otklanjati pretnje od finansiranja terorizma i kažnjavati izvršioce krivičnog dela finansiranja terorizma	49
Mera 4.1: Obezbeđenje održivosti sistema istraživanja i krivičnog gonjenja u slučajevima finansiranja terorizma	50

Mera 4.2: Obezbeđenje efikasnosti sprovođenja aktivnosti na praćenju prekograničnih rizika za finansiranje terorizma	51
Mera 4.3: Unapređenje aktivne saradnje između javnog i privatnog sektora (tzv. javnoprivatna partnerstva) u cilju smanjivanja rizika od finansiranja terorizma.....	52
Mera 4.4: Unapređenje i efikasna primena normativnog okvira koji se odnosi na sprečavanje finansiranja terorizma.....	54

Uvod

Pojam strategije, vrste i sadržina strategije i pojam i sadržaj akcionog plana utvrđeni su Zakonom o planskom sistemu kao i u Uredbi o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika.

Prva nacionalna strategija (2008-2013) usvojena je sa ciljem efikasno uspostavi složeni i sveobuhvatan sistem za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, a druga nacionalna strategija bila je logičan nastavak prve, i za cilj je imala unapređenje delotvornosti sistema. Vlada Republike Srbije je drugu Nacionalnu strategiju za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma usvojila 31. decembra 2014, sa rokom primene do kraja 2019. godine.

Treća Nacionalna strategija za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Nacionalna strategija), koja se donosi za period 2020-2024, nadovezuje se na prethodne dve strategije i ima za cilj da razradi sistem za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji radi uspešnog suočavanja sa rizicima utvrđenim 2018. godine u Proceni rizika od pranja novca i Proceni rizika od finansiranja terorizma i radi usvajanja mera koje će biti u skladu sa standardima koje na međunarodnom nivou postavlja Radna grupa za finansijsku akciju¹ i koje će uspešno doprinositi postavljenim ciljevima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma.

Planski dokumenti i pravni okvir relevantni za strategiju

Izuzetno je veliki broj zakona, drugih propisa, opštih i pojedinačnih akata i drugih dokumenata javne politike koji imaju direktan uticaj na oblast borbe protiv pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, a među ključnim zakonima su sledeći:

1. Krivični zakonik, član 245 (pranje novca) i 393 (finansiranje terorizma) („Službeni glasnik RS”, br. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09111/09, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 i 35/2019);
2. Zakonik o krivičnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014 i 35/2019);
3. Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS”, 113/2017);
4. Zakon o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje („Službeni glasnik PC”, broj 29/2015, 113/2017 i 41/2018);
5. Zakon međunarodnim merama ograničavanja („Službeni glasnik RS”, broj 10/2016“);
6. Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije („Službeni glasnik RS”, br. 94/2016 i 87/2018 - dr. zakon);
7. Zakon o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik PC”, br. 72/2003, 55/2004, 85/2005 - dr. zakon, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 - odluka US i 44/2018);
8. Zakon o bankama („Službeni glasnik RS”, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015);
9. Zakon o osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 139/2014);
10. Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik RS”, br. 85/2005, 31/2011);
11. Zakon o finansijskom lizingu („Službeni glasnik RS”, br. 55/2003, 61/2005, 31/2011, 99/2011 – dr. zakon i 99/2011 – dr. zakon);
12. Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/2011, 139/2014);

¹ Financial Action Task Force – FATF, <https://www.fatf-gafi.org/>

13. Zakon o platnim uslugama („Službeni glasnik RS“, br. 139/2014 i 44/2018);
14. Zakon o platnom prometu („Službeni list SRJ“, br. 3/2002, „Službeni glasnik RS“, br. 5/2003, 43/2004, 62/2006, 111/2009 – dr. zakon, 31/2011 i 139/2014 – dr. zakon);
15. Zakon o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS“, br. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014 i 30/2018);
16. Zakon o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, br. 62/2013 i 30/2018);
17. Zakon o reviziji („Službeni glasnik RS“, br. 62/2013 i 30/2018);
18. Zakon o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“, br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016)
19. Zakon o obavljanju plaćanja pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koja ne obavljaju delatnost („Službeni glasnik RS“, br. 68/2015);
20. Zakon o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik PC“, br. 46/2006, 107/2009, 99/2011 i 108/2016);
21. Zakon o investicionim fondovima („Službeni glasnik PC“, br. 46/2006, 51/2009, 31/2011 i 115/2014);
22. Zakon o alternativnim investicionim fondovima („Službeni glasnik RS“, broj 73/2019) u primeni od aprila 2020;
23. Zakon o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom („Službeni glasnik RS“, br. 73/2019), u primeni od aprila 2020;
24. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS“, br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 61/2007, 20/2009, 72/2009 – dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 – autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018 i 95/2018);
25. Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije („Službeni glasnik RS“, br. 97/2008, 53/2010, 66/2011 – odluka US, 67/2013 – odluka US, 112/2013 – autentično tumačenje i 8/2015 – odluka US);
26. Zakon o sprečavanju korupcije („Službeni glasnik RS“, broj 35/2019)
27. Zakon o udruženjima („Službeni glasnik RS“, broj 51/2009, 99/2011 - dr. zakoni i 44/2018 - dr. zakon);
28. Zakon o zadužbinama i fondacijama („Službeni glasnik RS“, broj 88/2010, 99/2011 - dr. zakon i 44/2018 - dr. zakon)
29. Zakon o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS“, broj 36/2015, 44/2018 - dr. zakon i 95/2018);
30. Zakon o centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika („Službeni glasnik RS“, broj 41/2018).

Napred navedeni (otvoreni) spisak zakona razrađuje se kroz brojna podzakonska akta, uputstva, smernice, vodiče i druga dokumenta kojima se operacionalizuju mere i aktivnosti za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, a s druge strane dokazuje delotvornost sistema.

Nacionalne strategije, akcioni planovi. Postoji više dokumenata javne politike u ovoj oblasti, a najznačajniji su sledeći:

1. Nacionalna strategija za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni glasnik RS“, broj 3 od 14. januara 2015),
2. Strategija za sprečavanje i borbu protiv terorizma za period 2017–2021. godina („Službeni glasnik RS“, broj 94 od 19. oktobra 2017),
3. Nacionalna strategija za borbu protiv organizovanog kriminala iz 2009,

4. Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 24²,
5. Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 23³,
6. Rezultati dosadašnjih aktivnosti u poglavlju 4.

Opis postojećeg stanja

Analiza postojećeg stanja. Osnovni *pokazatelji* stanja u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje definisani su metodologijama za uzajamnu evaluaciju⁴ i metodologijama nacionalne procene rizika⁵, kao i nekim drugim pokazateljima.⁶ Ovi pokazatelji su izabrani i za potrebe ove analize jer su najvalidniji za ocenu stanja u ovoj oblasti.

Najbitniji *izvori* pokazatelja i informacija o stanju sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji nalaze se u sledećim međunarodnim i domaćim izvorima:

Međunarodni izvori:

Komitet Saveta Evrope – Manival⁷

1. Izveštaj o uzajamnoj evaluaciji od 13. aprila 2016. godine⁸
2. Prvi izveštaj o pojačanom praćenju Republike Srbije iz decembra 2017.⁹
3. Drugi izveštaj o pojačanom praćenju Republike Srbije iz decembra 2018.¹⁰
4. Treći izveštaj o pojačanom praćenju Republike Srbije iz decembra 2019.¹¹

Konferencija članica Konvencije Saveta Evrope o pranju, traženju, privremenom i trajnom oduzimanju imovine stečene krivičnim delom i o finansiranju terorizma¹²

1. Tematski pregledi
2. Izveštaji o napretku

Radna grupa za finansijsku akciju (Financial Action Task Force)

1. Izveštaji o napretku u ispunjavanju Akcionog plana FATF za Srbiju (februar 2018 – juni 2019)

Evropska unija

1. Godišnji izveštaj za 2019.¹³

² <http://www.mei.gov.rs/src/vesti/893/189/335/detaljnije/na-trecoj-medjuvladinoj-konferenciji-u-briselu-otvorena-poglavlja-23-i-24>

³ <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/13933/izvestaj-br-32016-o-sprovedjenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>

⁴ <https://www.fatf-gafi.org/publications/mutualevaluations/documents/fatf-methodology.html>

⁵ Нпр. методологија Светске банке коју је Србија користила у изради националне процене ризика 2012. и 2018. године

⁶ Нпр. (прелазна) мерила у контексту преговора са Европском унијом

⁷ Линк: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/moneyval-brief>

⁸ Линк: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/-serbia>

⁹ Први извештај о напретку Манивал у пленуму констатује и не објављује се

¹⁰ Линк: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/-/moneyval-publishes-follow-up-report-on-serbia>

¹¹ Линк: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/jurisdictions/-serbia>

¹² Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism (CETS No. 198) <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/198>

¹³ <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-serbia-report.pdf>

2. Informacije o pregovaračkom procesu, u radu na pregovaračkim poglavljima 4 (slobodno kretanje kapitala, 24 (pravda, sloboda i bezbednost), 31 (zajednička spoljna i bezbednosna politika), 23 (pravosuđe i osnovna prava)
3. Informacije o primeni Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, u radu pododbora za pravdu, slobodu i bezbednost, pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku

Ujedinjene nacije¹⁴

1. Izveštaj Izvršne direkcije Komiteta UN za borbu protiv terorizma (*UN Counter-terrorism Committee Executive Directorate (CTED)*).

Domaći izvori:

1. Procena rizika od pranja novca i Procena rizika od finansiranja terorizma, oba dokumenta iz 2018. godine¹⁵
2. Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana uz procene rizika;
3. Nalazi eksperata koji su po pojedinim pitanjima angažovani u okviru Projekta za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji (IPA 2015) i Projekta za borbu protiv korupcije u Srbiji (IPA 2013);
4. Diskusije i zapisnici sa sednica Koordinacionog tela za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
5. Diskusije i zapisnici sa sednica Nacionalnog koordinacionog tela za sprečavanje i borbu protiv terorizma;
6. Godišnji izveštaji o radu organa koji učestvuju u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
7. Diskusije i rasprave različitih stručnih timova i radnih grupa koje je formirao predsednik Koordinacionog tela za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i u okviru međunarodne saradnje (npr. OEBS, OPDAT)

Glavni izvor 1: Najcelovitiju analizu stanja sistema za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje u Republici Srbiji dat je u okviru procesa **uzajamne evaluacije Republike Srbije od strane Manivala** i to kroz Izveštaj o uzajamnoj evaluaciji i potonje izveštaje o napretku na ispunjavanju preporuka Manivala. Manival analizira stanje i daje preporuke za unapređenje stanja na nivou tehničke usklađenosti (usklađenost sa konkretnim kriterijumima svih 40 preporuka FATF) i na nivou delotvornosti (efektivnosti) sistema, sve u skladu sa Metodologijom FATF.¹⁶

Glavni izvor 2: Drugi po značaju proces (dokument) koji upućuje na pravce kretanja sistema jeste **nacionalna procena rizika**. U nacionalnoj proceni rizika se utvrđuju pretnje po sistem i njegove slabosti (ranjivost) na osnovu čega se izvlače zaključci u pogledu rizika za različite delove sistema.¹⁷

Evaluacija Manivala i nacionalna procena rizika. Preporuke Manivala državi su bitne zbog međunarodno preuzetih obaveza kroz članstva u konvencijama, Savetu Evrope, Ujedinjenim nacijama a radi preduzimanja aktivnosti u cilju usklađivanja sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Preporuke do kojih se dođe u okviru procesa nacionalne procene rizika bitne su, uslovno rečeno, na lokalnom nivou tj. za uspešan odgovor samih organa koji učestvuju u borbi protiv pranja novca i

¹⁴ <https://www.un.org/sc/ctc/>

¹⁵ <http://www.apml.gov.rs/cyr/file/?conid=2254>

¹⁶ Више о процесу евалуације и документима у оквиру Петог круга евалуације односно методологији евалуације:

¹⁷ Више о националној процени ризика и коришћеној методологији:

finansiranja terorizma na konkretne pretnje i ranjivosti koje su prepoznate u državi, a kroz preduzimanje mera za ublažavanje uočenih rizika rizika. Inače, sprovođenje nacionalne procene rizika predstavlja i jedan od međunarodnih standarda (tj. preporuka) u ovoj oblasti.

Stanje usklađenosti na tehničkom nivou. Manival je u svom izveštaju identifikovao preporuke za unapređenje stanja na nivou tehničke usklađenosti i na nivou delotvornosti. Što se tiče tehničke usklađenosti, prema pravilima, po isteku 3. godine od usvajanja izveštaja o uzajamnoj evaluaciji, država mora da bude (kao minimum u velikoj meri) usklađena sa *većinom, ako ne i svim*, preporukama FATF. U Drugom izveštaju o pojačanom praćenju Srbije iz decembra 2018, Manival je konstatovao da je Srbija napredovala u tehničkoj usklađenosti i povećao ocene u odnosu na 10 od 17 preporuka FATF koje su u Izveštaju o uzajamnoj evaluaciji 2016. bile ocenjene ocenom *nesuklađen* ili *delimično usklađen*. U decembru 2019. godine, Manival je na bazi dostavljenih informacija o napretku, povećao ocene u odnosu na još tri preporuke FATF. Od svih zamerki koje se odnose na usklađenost na tehničkom nivou iz 2016. godine, sa stanjem iz decembra 2019. godine, Manival treba da verifikuje napredak Republike Srbije u pogledu usklađenosti sa preostale četiri preporuke FATF. Te četiri preporuke se odnose na odredbe koje se tiču obaveza primene Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma od strane advokata i javnih beležnika (preporuke 22 i 23 FATF), odredbe o pravilima *stručnosti i podobnosti u nefinansijskom sektoru (fit and proper)* u više sektorskih zakona (o igrama na sreću, posredovanju u prometu nepokretnosti, računovodstvu), kao i odredbe o ovlašćenjima nadzornih organa po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u međunarodnoj saradnji i razmeni informacija.

Preporuka FATF	Konstatovane zamerke
Preporuka 22: Određena pravna i fizička lica van finansijskog sektora (DNFBPs): Radnje i mere poznavanja i praćenja stranke	Nedostaci konstatovani u okviru preporuka 10, 11, 12, 15 i 17 se odnose na usklađenost sa Preporukom 22.
Preporuka 23: Određena pravna i fizička lica van finansijskog sektora (DNFBPs): Druge mere	Nedostaci konstatovani u okviru preporuka 18 i 19 se odnose i na usklađenost sa Preporukom 23.
Preporuka 28: Regulacija i nadzor nad određenim pravnim i fizičkim licima van finansijskog sektora	Ne postoji obaveza licenciranja računovođa; Nejasnoće u pogledu ovlašćenja Advokatske komore da u praksi vrši nadzor nad advokatima Ne postoje mere za sprečavanje kriminalaca da kontrolišu agencije za promet nekretnina i računovođe Mere kojima se sprečavaju kriminalci da kontrolišu kazina, revizore i advokate užeg su dejstva od onog koje traži FATF
Preporuka 40: Drugi vidovi međunarodne saradnje	Nedovoljno jasne odredbe o ovlašćenjima drugih nadzornih organa (osim NBS i KHoV) za saradnju sa ekvivalentnim službama drugih država; Nedovoljno jasne odredbe u pogledu zaštitnih mehanizama i zahteva u pogledu poverljivosti podataka koje se odnose na informacije koje razmenjuju organi, osim Uprave, policije, KHoV i NBS (samo u pogledu nadzora nad bankama).

Sve navedene zamerke rešene su izmenama i dopunama relevantnih zakona, uključujući i Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, zaključno sa decembrom 2019. godine.¹⁸ Očekuje se da će Manival i formalno verifikovati napredak u tom smislu na plenarnom zasedanju u prvoj polovini 2021.

¹⁸ Пре свега се ради о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Neophodno je aktivno pratiti rad na izmeni međunarodnih standarda budući da se prilikom izveštavanja o ispunjavanju primedaba Manivala koje se odnose na konkretne preporuke FATF, takođe proverava da li je i na koji način država usklađena i sa svim preporukama FATF koje su eventualno u međuvremenu izmenjene ili dopunjene.

Stanje u pogledu delotvornosti, Srbija je ostvarila pozitivan i osetan napredak u više oblasti identifikovanih u Izveštaju o uzajamnoj proceni, naročito onima koje je FATF označio kao strateški važne i koje su bile sastavni deo Akcionog plana FATF za Srbiju (februar 2018–juni 2019). Radi se o oblastima nacionalne procene rizika (tzv. neposredni ishod 1), nadzora (neposredni ishod 3), radnji i mera poznavanja i praćenja stranke (neposredni ishod 4), transparentnosti pravnih lica (neposredni ishod 5), istraga, postupaka i presuda za pranje novca (neposredni ishod 7) kao i ciljanih finansijskih sankcija za terorizam i širenje oružja za masovno uništenje i nadzora nad neprofitnim sektorom sa stanovišta moguće zloupotrebe za finansiranje terorizma (neposredni ishodi 10 i 11).

Srbija se za potrebe Trećeg izveštaja o pojačanom praćenju od strane Manivala izjašnjava o napretku u pogledu *delotvornosti* u odnosu na 56 preporuka Manivala koje su podeljene po neposrednim ishodima na sledeći način:

Neposredni ishod	Broj preporuka
NR 1 – Rizik, politika, koordinacija	6
NR 2 – Međunarodna saradnja	5
NR 3 – Nadzor	7
NR 4 – Preventivne mere	4
NR 5 – Pravna lica i lica stranog prava	4
NR 6 – Finansijskoobaveštajni podaci	6
NR 7 – Istrage i postupci za pranje novca	4
NR 8 – Trajno oduzimanje imovine	7
NR 9 – Istrage i postupci za finansiranje terorizma	4
NR 10 – Preventivne mere i finansijske sankcije za finansiranje terorizma	8
NR 11 – Finansijske sankcije za širenje oružja za masovno uništenje	1

Za veći broj gore navedenih preporučenih mera, Republika Srbija je dostavila informacije Manivalu kojima nadležni organi dokazuju uspešnu primenu predloženih mera. Manival će do 2021. godine u okviru pojačanog (ili eventualno redovnog) praćenja Srbije pratiti napredak na ispunjavanju ovih preporuka kada će uputiti ekspertsku misiju u Srbiju kako bi na licu mesta konstatovao stanje u pogledu sprovedenosti utvrđenih mera. Izveštaj te ekspertske misije biće izvor verifikacije sprovedenja preporuka Manivala na nivou delotvornosti sistema.

Što se tiče **mera i aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom** uz procene rizika¹⁹, može se reći da je sprovedeno oko 90% svih predviđenih mera. Kao što je rečeno, svrha intervencija predviđenih u ovom akcionom planu jeste ublažavanje rizika kroz otklanjanje i smanjenje ranjivosti/slabosti odnosno pretnji.

Analizom stepena realizacije predviđenih mera uočavaju se određeni izvori pretnji i ranjivosti na koje je i dalje potrebno posvetiti pažnju u narednom periodu²⁰, kao i određene aktivnosti koje je neophodno kontinuirano sprovoditi²¹.

¹⁹ <http://www.apml.gov.rs/cyr/file/?conid=2255>

²⁰ Потреба преиспитивања делотворности система за спречавање прања новца и финансирање тероризма; Недовољна информисаност државних органа у систему борбе против ПН/ФТ о прекограничним претњама у складу са урађеном националној процени ризика; Недостатак повратних информација о поднетим пријавама за привредне преступе од правосудних органа; Казнена политика; Непостојање капацитета за процену вредности одузете имовине; Недовољан број непосредних контрола рачуновођа; Неједначеност броја пријава и квалитета САР код обвезника;

Rezultati sprovođenja Nacionalne strategije 2014-2019. U oceni stepena ispunjenosti Nacionalne strategije treba imati u vidu aktivnosti u okviru drugih inicijativa, procesa i planova državnih organa, kao i objektivnim okolnostima – kao što su ubrzano ispunjavanje preporuka Manivala, hitno ispunjavanje Akcionog plana FATF i Akcionog plana uz Procenu rizika od pranja novca i Procenu rizika od finansiranja terorizma.

U većini slučajeva, dakle, inicijatori/nosioci aktivnosti bili su članovi bivše Stalne koordinacione grupe, odnosno sadašnjeg Koordinacionog tela za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Koordinaciono telo). Kod nekih aktivnosti, međutim, za inicijatore su određeni državni organi ili subjekti koji nisu članovi Koordinacionog tela, što može da predstavlja izazov kada je u pitanju koordinacija i izveštavanje.²² Takođe je potrebno utvrditi najadekvatniji način za iniciranje i sprovođenje aktivnosti za koje je nadležna Vlada Republike Srbije (npr. kod pitanja proširenja institucionalnih kapaciteta, dodatnog zapošljavanja ili budžeta).

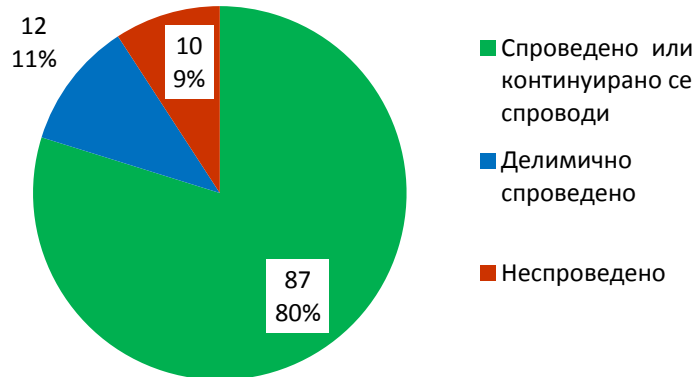
Na osnovu pribavljenih podataka²³ o stepenu sprovođenja aktivnosti iz Nacionalne strategije, od ukupno 109 aktivnosti, koje su različitog nivoa opštosti – od donošenja propisa do izrade zbirki tekstova – u potpunosti je ispunjeno odnosno kontinuirano se sprovodi 87 (80%), delimično je ispunjeno 12 (11%) aktivnosti, a neispunjenih 10 (9%).

Одсуство анализа случајева прања новца кроз улагања у изградњу некретнина од стране инвеститора физичких лица; Неусклађеност појединих аката надзорних органа са новом Националном проценом ризика; Пратити увођење нових производа у финансијском систему; Неадекватан ниво обучености за спречавање прања новца и финансирање тероризма; Недовољна информисаност у вези са злоупотребама производа на финансијском тржишту (тржиште капитала, физички преносивих средстава плаћања, девизни платни промет и др.)

²¹ Редовно ажурирати националну процену ризика у складу са чланом 70. Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма; Унапредити вођење евиденција и израду статистичких извештаја; Водити проактивне финансијске истраге; Унапредити оперативну сарадњу; Унапредити координацију УСПН, надзорних органа и правосудних органа; Уједначити судску праксу; Ојачати административне капацитете за вршење континуираног посредног /непосредног надзора над обвезницима по ЗСПНФТ, који приређују игре на срећу; Ојачати административне капацитете стручног и инспекцијског надзора за промет драгоценим металима; Ојачати административне капацитете инспекцијског надзора над прометом аутомобилима; Интензивно спроводити инспекцијски надзор посредника; Спроводити интензиван стручни надзор и инспекцијски надзор код привредних субјеката који обављају промет предмета од драгоцених метала и аутомобила; Одржавање обука царинских службеника

²² Ради се о по једној активности за које су задужене Правосудна академија, Завод за статистику, јавна предузећа.

²³ На основу информација Народне банке Србије, Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, МТТТ-Сектора тржишне инспекције, Правосудне академије, Управе за спречавање прања новца, АПР и Министарства правде, али и из до сада прикупљених информација у оквиру различитих активности (нпр. извештавање FATF, Манивала, Европске комисије итд).

Razvoj sistema naročito od početka 2018. (početak četvrte godine implementacije Nacionalne strategije) išao je ubrzanim koracima i u mnogim oblastima prevazišao ciljeve Nacionalne strategije (na primer, donošenjem novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, početkom primene Zakona o organizaciji i nadležnosti; sprovođenjem mera iz Akcionog plana uz Nacionalnu procenu rizika kao što je donošenje smernica za statističko izveštavanje i praćenje predmeta pranja novca i finansiranja terorizma, itd.).

Takođe, Nacionalna strategija za neke oblasti nije predvidela nijednu aktivnost, na primer po pitanju ciljanih finansijskih sankcija i nadzora nad neprofitnim sektorom – a ta pitanja su u velikoj meri zaokupila pažnju čitavog sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, pre svega u cilju ispunjavanja međunarodnih standarda. I što je izuzetno značajno, te oblasti – radi se o tzv. neposrednim ishodima 10 i 11 iz Metodologije FATF²⁴ – ocenjene su u međunarodnom kontekstu kao izuzetno pozitivno rešene sa stanovišta ispunjenosti međunarodnih standarda i što je najvažnije sa stanovišta delotvornosti sistema (primene propisa).

Otuda i napred prikazani statistički pregled ispunjenih, delimično ispunjenih i neispunjenih aktivnosti treba sagledavati u kontekstu ukupnih reformi i preduzetih mera u sistemu²⁵ i u pogledu usklađenosti sa standardima na tehničkom nivou i u pogledu unapređenja delotvornosti sistema (npr. efekti nadzora nad sprovođenjem Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, procesuiranja krivičnog dela pranja novca i finansiranja terorizma kao i primene ciljanih finansijskih sankcija).

Neke nesprovedene aktivnosti, međutim, mogu biti aktuelne i u ovom trenutku, naročito one koje se tiču kadrovskog popunjavanja nekih organa kao i obuke i izgradnje kapaciteta.

Uporedna međunarodna praksa²⁶. FATF daje uporedni pregled stepena usklađenosti članica globalnog sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma kako u pogledu tehničke usklađenosti tako i u pogledu delotvornosti. Rang lista država u smislu konkurentnosti

²⁴ Ове области се тичу примене циљаних финансијских санкција за тероризам и ширење оружја за масовно уништење (што је регулисано Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење) и надзора над непрофитним сектором ради спречавања могућности злоупотребе непрофитних организација у сврхе финансирања тероризма.

²⁵ Детаљне информације о напретку Србије налазе се у извештајима надлежних органа који су сачињавани у контексту испуњавања препорука Манивала, Акционог плана FATF, Препорука FATF и правних тековина Европске уније.

²⁶ <https://www.fatf-gafi.org/publications/mutualevaluations/documents/assessment-ratings.html>

zvanično ne postoji budući da se stanje učestalo menja, između ostalog i zbog promene međunarodnih standarda koje treba ispuniti. Primenom mera iz ovog dokumenta javne politike doprineće se, uslovno rečeno, *rangiranju* Republike Srbije u ovoj oblasti što će imati pozitivan efekat i na druge procese (na primer bitnim aranžmanima koje Srbija ostvaruje sa međunarodnim finansijskim institucijama kao što je MMF).

Analiza problema. Na osnovu svih napred navedenih analiza, pre svega analize Manivala i analize izvršene u okviru nacionalne procene rizika ali i kontinuiranog praćenja i ocene efektivnosti sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca, identifikovani su sledeći ključni problemi (obim, priroda, uzroci, posledice):

Problem 1 – Rizik, koordinacija, interresorna i međunarodna saradnja

Kada su u pitanju smanjenje rizika, koordinacija, interresorna i međunarodna saradnja, problem u ovom trenutku nije izražen s obzirom na to da je država sprovela nacionalnu procenu rizika 2018. godine i da je oformila novo Koordinaciono telo koje se redovno sastaje i dovoljno je snažno da utiče na promene u sistemu. Takođe, postoje i adekvatna rešenja za interresornu saradnju koju pružaju različiti zakoni, poput Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije, Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Zakon o krivičnom postupku, Zakon o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, Zakon o inspekcijskom nadzoru itd. Pitanje nacionalne procene rizika počiva u velikoj meri na dobrom planiranju i predanosti nadležnih organa kao i postojanju odgovarajućih kvalitativnih i kvantitativnih izvora informacija kako bi se pretnje, ranjivosti i rizici adekvatno prepoznali. U tom smislu bitan problem jeste i izbor metodologije za izradu nacionalne procene rizika. Otuda će i zadatak nadležnih organa biti i da se opredele u pogledu metodologije na način da sagledavanje rizika bude konzistentno i efikasno. U oba navrata (2013 i 2018) Republika Srbija je koristila metodologiju Svetske banke, a na državnim organima je da ocene da li tu metodologiju koristiti i dalje ili je treba menjati. Opšta ocena je da je metodologija za izradu nacionalne procene rizika sveobuhvatna i kvalitetna, a akcioni plan koji je proistekao na bazi prepoznatih ranjivosti, pretnji odnosno rizika, implementiran je sa velikim stepenom uspeha (preko 90%, u zadatim rokovima).

Što se tiče koordinacije, najbitnija pitanja su stalnost, redovno sastajanje, stabilnost članstva i postojanje jakog stručnog sekretarijata Koordinacionog tela uz pomoć koga će Koordinaciono telo moći da donosi u struci utemeljene odluke i biti u stanju da ih sprovodi u praksi, na primer kroz inicijative za izmene propisa, uvođenje novih mehanizama domaće i međunarodne saradnje i slično. U tom smislu bitna je podrška svih ministarstava i službi Vlade. Pitanja nacionalne procene rizika i koordinacije u sistemu u ranijem periodu bila su izražena kao problem i bitno je održavati postignuti stepen opredeljenosti i ozbiljnosti državnih organa u pristupu tom problemu kako ne bi došlo do urušavanja nego do unapređenja efektivnosti.

Što se tiče međunarodne saradnje, neophodno je dodatno pojasniti ovlašćenja nadzornih organa u međunarodnoj saradnji (osnov dat u izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma), unaprediti korišćenje mehanizama međunarodne saradnje u razmeni informacija u vezi sa oduzimanjem imovine, razmene informacija u vezi sa finansiranjem terorizma. Takođe, u pogledu pružanja međunarodne pravne pomoći, neophodno je otkloniti zamerke koje je konstatovao Manival.

U postizanju svojih izvornih nadležnosti, postoji rizik da državni organi, zbog ograničenih resursa, zanemare značaj napred navednih pitanja i svoje resurse opredele ka ispunjenju osnovnih nadležnosti, ne uvažavajući to da je organizacija rada u skladu sa procenjenim rizicima efektivnija i efikasnija. Otuda je rad sa svim organima i širenje svesti o neophodnosti primene pristupa zasnovanog na analizi i proceni rizika od izuzetne važnosti.

Nedovoljno razumevanje **rizika** od pranja novca i finansiranja terorizma otežava odgovor države na **pretnje** i **ranjivosti** sa kojima se suočava. Ukoliko se resursi i aktivnosti nadležnih državnih organa i drugih učesnika u sistemu ne preraspodeljuju u skladu sa uočenim rizicima, efekti rada tih različitih delova sistema biće bitno manji uz isti trošak, pri čemu je moguće da troškovi po građane budu još viši. Ukoliko se ranjivosti (slabosti) ne identifikuju na vreme i na vreme ne otklone, opasnost od realizacije pretnje postaje viša i država kao i pojedini sektori izlažu se većem riziku da budu zloupotrebjeni za pranje novca ili finansiranje terorizma. Time se ugrožava i status države u međunarodnim organizacijama koje vrše evaluaciju mera i radnji koje država preduzima.

U tom smislu, neophodna je unutrašnja saradnja, tj. **interna koordinacija** i **međuresorna saradnja**. Ukoliko se koordinacija i saradnja ne odvijaju adekvatno na nacionalnom nivou, može doći do opasnosti da odgovor države na rizike i pretnje bude parcijalan, neusklađen i u krajnjoj liniji bez bitnijih efekata. Takođe, bitna je i **međunarodna saradnja** jer se tim putem dolazi do odgovarajućih informacija, finansijskoobaveštajnih podataka i dokaza, i samim tim omogućuje postupanje u odnosu na izvršioce krivičnih dela i njihovu imovinu, a nadležni državni organi se, u obrnutom smislu, smatraju pouzdanim partnerima u međunarodnoj saradnji i razmeni informacija.

Problem 2: Preventivne mere, nadzor

Ekonomsko uređenje u Republici Srbiji počiva na tržišnoj privredi, otvorenom i slobodnom tržištu, slobodi preduzetništva, samostalnosti privrednih subjekata i ravnopravnosti privatne i drugih oblika svojine. Republika Srbija je jedinstveno privredno područje sa jedinstvenim tržištem roba, rada, kapitala i usluga.

Ekonomski razvoj prati i proces integracije nacionalnih ekonomija u globalnu svetsku ekonomiju, a međunarodna tržišta i međunarodne tokove kapitala prati liberalizacija. S tim u vezi, preovladava uverenje da slobodno kretanje kapitala dugoročno doprinosi dobrobiti građana i dovodi do efikasnije preraspodele kapitala, brže ekonomske konvergencije nerazvijenijih država, uravnoteženije potrošnje i diversifikacije finansijskih portfolija.²⁷ Međutim, i pored konstatovanih prednosti, slobodno kretanje kapitala može da uzrokuje i određene probleme, kao što su krize na makroekonomskom nivou. Dodatni izazov jeste i to što masivno i liberalizovano kretanje kapitala pruža mogućnosti i za različite prevare na međunarodnom nivou i pranje novca.

Otuda je neophodno imati sistem kontrole, odnosno preventivni sistem koji će omogućiti otkrivanje i sprečavanje tih aktivnosti, što jeste jedan od ključnih ciljeva politike u ovoj oblasti.²⁸

²⁷ IFex Training Course: Fraud, Terrorist Financing and Money Laundering Prevention, Introductory remarks by Governor Zdeněk Tůma Prague, 15. септембар 2003, <https://www.bis.org/review/r030918c.pdf>, последњи приступ: 2. децембар 2019.

²⁸ Слобода кретања капитала једна је од четири слободе на којима је засновано функционисање унутрашњег тржишта Европске уније, у вези са чим се воде и преговори у оквиру поглавља 4. У том контексту, државе чланице имају обавезу да, уз неке изузетке, уклоне сва ограничења кретању капитала и унутар ЕУ и између земаља чланица и осталих земаља. Циљ је да прекогранична плаћања постану једнако једноставна, ефикасна и сигурна као и „национална“ унутар земаља чланица, док се истовремено побољшавају права корисника на коришћење услуга плаћања. Такође, настоји се да се побољша конкуренција отварањем тржишта плаћања ка новим учесницима, тако да се подстиче повећање ефикасности и смањење трошкова, и успоставља се неопходна платформа за јединствену зону за плаћање у еврима.

Preventivni sistem u Republici Srbiji utvrđen je donošenjem Zakona o sprečavanju pranja novca 2002. godine i građen tako da prati razvoj međunarodnih standarda i situaciju na terenu. Sistem je utvrđen u Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i u nizu sektorskih zakona. Njima se utvrđuju obveznici, obaveze obveznika, obaveze kontrole stručnosti i podobnosti lica koja su vlasnici ili kontrolišu subjekte nadzora, reguliše se pitanje transparentnosti pravnih lica, određuju se nadzorni organi i uspostavlja sistem sankcionisanja za nepoštovanje propisanih obaveza u skladu sa međunarodnim standardima.

Imajući u vidu sve navedeno, neophodno je pratiti stanje u pogledu slabosti i ispunjenosti međunarodnih standarda, upodobljavati regulativu u skladu sa uočenim promenama i vršiti adekvatan nadzor. Takođe, nadzorni organi treba da unapređuju aktivnosti u nadzoru, prate i regulišu rad finansijskih institucija i određenih pravnih i fizičkih lica van finansijskog sektora u pogledu njihove usklađenosti sa obavezama u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, sve u skladu sa rizicima kojima su ti sektori izloženi. Finansijske institucije i određena pravna i fizička lica van finansijskog sektora treba adekvatno da primenjuju preventivne mere u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma srazmerno rizicima kojima su izloženi. Takođe, potrebno je i da prijavljuju sumnjive aktivnosti Upravi za sprečavanje pranja novca što je od presudnog značaja za efektivnost rada Uprave za sprečavanje pranja novca budući da je cilj kvalitetnih prijava da nadležni organi finansijskoobaveštajne podatke i druge relevantne informacije adekvatno koriste u istragama pranja novca ili finansiranja terorizma i finansijskim istragama. Dobar preventivni sistem takođe sprečava zloupotrebu pravnih lica i lica stranog prava (npr. trastovi) za svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma, a informacije o njihovom stvarnom vlasništvu su dostupne nadležnim organima bez prepreka.

Okruženje u kom se privatni kapital brzo kreće pruža mogućnosti i za vršenje transakcija koje su prevarne po prirodi ili predstavljaju pranje novca. To dodatno komplikuju sve sofisticiraniji finansijski proizvodi, često korišćenje ofšor centara i nove tehnologije. Nepostojanje adekvatnih preventivnih sistema omogućava izvršiocima krivičnih dela da se razvijaju i nanose dodatnu štetu, što je najočiglednije u slučajevima finansiranja terorizma. Neadekvatno sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma potencijalno nanosi i visoku moralnu i reputacionu štetu finansijskom sistemu i društvu u celini. Takođe, uzrokuju se neefikasnosti i oscilacije u preraspodeli resursa budući da lica koja peru novac premeštaju sredstva shodno ekonomskoj logici ali svakako u nastojanju da prikriju poreklo tog novca. Time se čini upravo suprotno željenim efektima i koristima od finansijske liberalizacije i sistem se čini ranjivim na pranje novca i finansiranje terorizma.

U pogledu ispunjavanja međunarodnih standarda i odgovarajućih evaluacija, ukoliko preventivni sistem ne funkcioniše adekvatno, država može biti izložena i riziku negativnih ocena od strane međunarodnih evaluacionih tela (npr. Manival) i u ekstremnim slučajevima dospeti pod poseban monitoring Manivala ili FATF.

Problem 3: Istrage i postupci za pranje novca i oduzimanje imovine.

Osnovni cilj sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u ovoj oblasti jeste efikasno vođenje istraga i postupaka u vezi sa krivičnim delima i aktivnostima pranja novca, i izricanje delotvornih, srazmernih i odvrćajućih sankcija protiv počilaca kao i trajno oduzimanje imovine.

U kontekstu Republike Srbije, Manival je 2016. godine izdvojio probleme vođenja postupaka za pranje novca za treća lica (profesionalno pranje novca) i za tzv. samostalno pranje novca (stand-alone).

Od tada, Republičko javno tužilaštvo je izdalo više obavezujućih upustava kojima se unapređuje politika u ovoj oblasti, a te aktivnosti su već dale rezultat, što je potvrdio FATF u svom izveštaju iz juna 2019. godine konstatujući da je su u posmatranom periodu nadležni organi u Srbiji zauzele proaktivniji pristup istragama pranja novca i povezanih prethodnih krivičnih dela. U većem broju slučajeva tužioci su pokretali paralelne finansijske istrage koje su sprovodile specijalizovane jedinice organa krivične istrage, a sudovi su već doneli više presuda za pranje novca bez prethodnog krivičnog dela kao i za pranje novca za treća lica (profesionalno pranje).

Ova pitanja će i dalje biti predmet pažnje sistema i nadležnih organa i institucija, a FATF je podstakao nadležne organe da nastave sa naporima koji su uloženi u prethodnom periodu.

Problem 4: Istrage i postupci za finansiranje terorizma, preventivne mere i finansijske sankcije za finansiranje terorizma i širenje oružja za masovno uništenje.

Republika Srbija ima razvijen sistem, zakonodavne i institucionalne mehanizme za uspešno vođenje istraga o krivičnim delima i aktivnostima finansiranja terorizma, dok je u proteklom periodu dokazala da vodi uspešne postupke protiv lica koja finansiraju terorizam, kao i da izriče delotvorne, srazmerne i odvrćajuće sankcije. Srbija do 2016. godine nije imala sistem za ciljne finansijske sankcije kao ni delotvoran nadzor nad neprofitnim sektorom sa stanovišta mogućnosti njihove zloupotrebe za finansiranje terorizma.

Cilj ovih sistema i mehanizama jeste da se teroristi, terorističke organizacije i lica koja finansiraju terorizam sprečavaju u prikupljanju, prenošenju i korišćenju sredstava i u zloupotrebi neprofitnog sektora, kao i da se lica koja učestvuju u širenju oružja za masovno uništenje sprečavaju u prikupljanju, prenošenju i korišćenju sredstva, u skladu sa relevantnim rezolucijama Saveta bezbednosti UN.

Reformama iz 2017–2019, uspostavljeni su ti sistemi i mehanizmi, a neophodno je i dalje pratiti situaciju i povremeno vršiti pregled sistema radi upodobljavanja novim međunarodnim standardima i novouočenim rizicima.

Promena koja se postiže sprovođenjem strategije

Projekcija željenog stanja. Opšti cilj (engl. *high-level objective*) definisan metodologijom FATF sa svojim *posebnim ciljevima* i *neposrednim ishodima* uspešnog sistema za borbu protiv pranja novca koji je u svojoj metodologiji dao FATF predstavlja projekciju željenog stanja.

Opšti cilj (High-Level Objective)		
Finansijski sistem i šira ekonomija zaštićeni su od pretnji pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, čime se jača integritet finansijskog sektora i doprinosi bezbednosti i sigurnosti		
Posebni ciljevi (Intermediate Objectives)		Neposredni ishodi (Immediate Outcome - IO)
Politika, koordinacija i saradnja u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma	IO1	Rizik, politika, koordinacija. Postoji razumevanje rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i vrši se, po potrebi, interna koordinacija u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje.
	IO2	Međunarodna saradnja. Međunarodnom saradnjom dolazi se do odgovarajućih

ublažavaju rizike od pranja novca i finansiranja terorizma.		informacija, finansijskoobaveštajnih podataka i dokaza i omogućuje postupanje protiv izvršilaca krivičnih dela i njihove imovine.
Sprečava se unos imovine stečene krivičnim delom i sredstava namenjenih finansiranju terorizma u finansijski i druge sektore, odnosno njihovo prisustvo ti sektori otkrivaju i prijavljuju.	IO3	Nadzor. Nadzorni organi vrše odgovarajući nadzor, prate i regulišu rad finansijskih institucija i određenih pravnih i fizičkih lica van finansijskog sektora u pogledu njihove usklađenosti sa obavezama u oblasti borbe protiv PN i FT, u skladu sa rizicima kojima su ti sektori izloženi.
	IO4	Preventivne mere. Finansijske institucije i određena pravna i fizička lica van finansijskog sektora adekvatno primenjuju preventivne mere u oblasti PN i FT srazmerno rizicima kojima su izloženi i prijavljuju sumnjive transakcije.
	IO5	Pravna lica i aranžmani. Sprečava se zloupotreba pravnih lica i pravnih aranžmana (lica stranog prava) za svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma, a informacije o njihovom stvarnom vlasništvu su dostupne nadležnim organima bez prepreka.
Pretnje za pranje novca se otkrivaju i otklanjaju, izvršioci krivičnih dela se sankcionišu i oduzimaju im se nelegalno stečena imovina. Pretnje za finansiranje terorizma se otkrivaju i otklanjaju, od terorista se oduzimaju sredstva, a oni koji finansiraju terorizam se sankcionišu, čime se doprinosi sprečavanju terorističkih akata	IO6	Finansijskoobaveštajni podaci. Finansijskoobaveštajni podaci i druge relevantne informacije se adekvatno koriste od strane nadležnih organa u istragama pranja novca i finansijskim istragama.
	IO7	Istrage i postupci za pranje novca. Sprovodi se istraga o krivičnim delima i aktivnostima pranja novca, protiv počinitelaca se vode postupci i protiv njih se mogu izricati delotvorne, srazmerne i odvrtajuće sankcije.
	IO8	Trajno oduzimanje imovine. Sredstva stečena krivičnim delom i sredstva izvršenja krivičnog dela se (trajno) oduzimaju.
	IO9	Istrage i postupci za finansiranje terorizma. Sprovodi se istraga o krivičnim delima i aktivnostima finansiranja terorizma, a protiv lica koja finansiraju terorizam vode se postupci i protiv njih se mogu izricati delotvorne, srazmerne i odvrtajuće sankcije.
	IO10	Preventivne mere i finansijske sankcije za finansiranje terorizma. Teroristi, terorističke organizacije i lica koja finansiraju terorizam sprečavaju se u prikupljanju, prenošenju i korišćenju sredstava i u zloupotrebi neprofitnog sektora.
	IO11	Finansijske sankcije za širenje oružja za masovno uništenje. Fizička i pravna lica koja učestvuju u širenju oružja za masovno uništenje sprečavaju se u prikupljanju, prenošenju i korišćenju sredstva, u skladu sa relevantnim rezolucijama Saveta bezbednosti UN.

Ciljevi strategije

Opšti cilj. Polazeći od opšteg i posebnih ciljeva i neposrednih ishoda globalnog sistema, odnosno opšti cilj prethodne strategije (2014-2019), formulisan je sledeći opšti cilj nove Nacionalne strategija (2020-2024):

Opšti cilj
Nacionalne
strategije
(2020-2024)

U potpunosti zaštititi privredu i finansijski sistem države od opasnosti koje uzrokuju pranje novca i finansiranje terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, čime se kroz aktivnu saradnju javnog i privatnog sektora i pristup zasnovan na analizi i proceni rizika jačaju sistem i integritet institucija finansijskog i nefinansijskog sektora i doprinosi bezbednosti, sigurnosti i vladavini prava.

U formulisanju opšteg cilja, u ovom strateškom ciklusu naglašava se značaj aktivne saradnje javnog i privatnog sektora (tzv. *javno-privatnog partnerstva*) i načela vladavine prava u ostvarivanju strateških ciljeva.

Posebni ciljevi. Razrađujući navedeni opšti cilj, izdvojena su sledeća četiri posebna cilja:

1. Смањити ризике од прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз континуирано унапређење законодавног и стратешког оквира, координацију и сарадњу свих учесника у систему;
2. Спречити уношење у финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом, која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему;
3. Ефикасно и делотворно кажњавати извршиоце кривичног дела прања новца и одузимати незаконито стечену имовину;
4. Уочавати и отклањати претње од финансирања тероризма и кажњавати извршиоце кривичног дела финансирања тероризма.

Za razliku od prethodne strategije, koja je bila podeljena na strateške teme a potom na ciljeve, mere i aktivnosti, ova nacionalna strategija dobila je četiri posebna cilja (koja prate ranije strateške teme). Niže navedeni učinci vezani su za napred utvrđene ciljeve.

Pokazatelji učinka. Ostvarivanjem napred navedenih ciljeva, teži se postizanju sledećih željenih stanja:

1. Dobro razumevanje rizika omogućiće nadležnim državnim organima i drugim učesnicima u sistemu da utvrđuju prioritete u svom radu, uključujući i istrage i kontrolu primene propisa, imajući u vidu najvažnije pretnje po sistem i njegove slabe tačke. Obveznici i nadzorni organi će pomoću kvalitetnih analiza rizika praviti sopstvene analize i utvrđivati prioritete u svom radu i kontrolama. Te rizike će razumeti svi učesnici u sistemu i šira javnost;
2. Delotvorniji rad dovešće do povećanja broja uspešno rešenih slučajeva na kojima je bilo angažovano više različitih državnih organa i doprineti boljem razumevanju rizika;
3. Bolji kvalitet izveštaja o sumnjivim aktivnostima, koje dostavlja privatni sektor, doprineće kvalitetu izveštaja koje sačinjavaju Uprava za sprečavanje pranja novca i drugi nadležni organi, naročito u oblastima u kojima je utvrđen visok stepen rizika;
4. Izvršioci krivičnih dela će se efikasno sprečavati u pokušaju zloupotrebe finansijskog i drugih sektora, ali tako da se u najmanjoj mogućoj meri negativno utiče na poslovanje i na dostupnost usluga finansijskog i drugih sektora korisnicima. Organi koji učestvuju u istragama moći će brzo da dođu do informacija koje prikupljaju obveznici u okviru radnji i mera poznavanja i praćenja stranke. Nadzorni organi će omogućavati sticanje vlasništva isključivo u skladu sa standardom stručnosti i podobnosti (engl. „fit and proper”);
5. Nadzorni organi iz Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma vršiće nadzor, praćenje i regulisanje rada finansijskih institucija i određenih pravnih i fizičkih lica van finansijskog sektora van finansijskog sektora srazmerno utvrđenim rizicima za svaku delatnost;
6. Unaprediće se kvalitet informacija i učestalost njihove razmene. Slučajevi pranja novca i finansiranja terorizma će se otkrivati delotvornije i efikasnije. To će pomoći tužiocima u utvrđivanju postojanja elemenata krivičnog dela i obezbediti im dokaze potrebne za uspešno krivično gonjenje;

7. Uspešno će se rešiti veći broj slučajeva pranja novca, posebno u vezi sa prethodnim krivičnim delima utvrđenim u nacionalnoj proceni rizika, i finansiranja terorizma. Oduzeće se više imovine stečene krivičnim delom odnosno više imovine namenjene finansiranju terorizma;
8. Unaprediće se brzina i učestalost razmene informacija, kvalitet analiza u Upravi iz kojih će drugi nadležni organi i organi stranih država moći izvlačiti korisne informacije za postupke iz njihove nadležnosti. Statističko praćenje i merenje određenih elemenata u saradnji i razmeni informacija omogućiće bolje razumevanje kvaliteta i trendova u saradnji i odgovarajuće korigovanje mehanizama saradnje;
9. Učesnici u sistemu će koristiti stečena znanja i veštine u cilju delotvornog i efikasnog angažovanja u preventivnom i represivnom delu sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
10. Aktivna saradnja javnog i privatnog sektora u realizaciji strateških ciljeva i zaštiti finansijskog i drugih sektora od pretnji od pranja novca i finansiranja terorizma razvijaće se i unapređivati;
11. Unaprediće se kontrola neprofitnog sektora sa stanovišta mogućnosti njegove zloupotrebe za finansiranje terorizma;
12. Ciljane finansijske sankcije u odnosu na lica označenih od strane međunarodnih organizacija (npr. UN) i Vlade Republike Srbije kao teroristi ili lica koja podržavaju terorizam i dalje će se primenjivati efikasno i bez odlaganja.

Analiza opcija za ostvarivanje ciljeva

- 1) **Opcija 1 – Status quo:** Nova Nacionalna strategija se ne usvaja, i nastavlja se sprovođenje Akcionog plana uz Nacionalnu procenu rizika. Organi nastavljaju da sprovode preporuke Manivala i u skladu sa svojim nadležnostima prate međunarodne standarde i standarde Evropske unije. Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca nastavlja da se sastaje i koordinira sistem.
- 2) **Opcija 2:** Uz sled događaja iz *status quo* opcije, zagovara se donošenje krovnog dokumenta javne politike u odnosu na koji bi materija nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (i eventualno širenja oružja za masovno uništenje) bila definisana kao program ili više programa. Prednost programa u odnosu na nacionalnu strategiju sastoji se u jednostavnijem postupku donošenja programa. Ova oblast bila bi utvrđena na istim načelima, a planiranje bi bilo fleksibilnije.
- 3) **Opcija 3:** Usvaja se nova Nacionalna strategija u kojoj se predviđaju proaktivnije mere koje osmišljene imajući u vidu uočene rizike, sa ciljem smanjenja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji. Njihovim sprovođenjem ojačaće se delotvornost sistema za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji i delotvornije koristiti resursi javnog i privatnog sektora. Korist po društvo će biti vidljiva, i nadilazi neznatne troškove mera koje se uglavnom odnose na unapređenje delotvornosti.

Mere za ostvarivanje cilja i analiza njihovih efekata

Посебни циљ 1: Смањити ризике од прања новца, финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење кроз континуирано унапређење стратешког, законодавног и институционалног оквира, координацију и сарадњу свих учесника у систему **борбе**

U nastavku se navode mere kojima se postižu utvrđeni posebni ciljevi Nacionalne strategije.

Mera 1.1: Održavanje i unapređenje sveobuhvatnog razumevanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji

Mera 1.2: Smanjivanje prepoznatih rizika i kontinuirano prepoznavanje novih pretnji i ranjivosti

Mera 1.4: Razrađivanje mehanizama koordinacije i saradnje između organa nadležnih za nadzor, finansijskoobaveštajne poslove, istrage, postupke za pranje novca i finansiranje terorizma i oduzimanje imovine

Mera 1.5: Pобољшање међународне сарадње у области спречавања пранја новца и финансирања тероризма

Mera 1.6: Obezbeđenje delotvornosti zakonodavnih i institucionalnih mehanizama u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma u praksi, u skladu sa međunarodnim standardima

Посебни циљ 2: Спречити уношење у финансијски и нефинансијски систем имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом, која је намењена финансирању тероризма или ширењу оружја за масовно уништење, односно унапредити откривање такве имовине уколико је већ у систему

Mera 2.1. Unapređenje efikasnosti praćenja i kvaliteta prijava sumnjivih aktivnosti koje dostavljaju obveznici

Mera 2.2: Sprečavanje zloupotrebe finansijskog i nefinansijskog sektora za svrhe pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz mere poznavanja i praćenja stranke kod obveznika

Mera 2.3. Unapređenje rada nadzornih organa po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa rizicima utvrđenim u nacionalnoj proceni rizika

Посебни циљ 3: Ефикасно и делотворно кажњавати извршиоце кривичног дела прање новца и одузимати незаконито стечену имовину.

Mera 3.1: Jačanje kapaciteta državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranje novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije

Mera 3.2: Unapređenje efikasnosti državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranje novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije

Mera 3.3: Izricanje delotvornih i odvraćajućih krivičnih sankcija

Mera 3.4: Efektivno oduzimanje nezakonito stečene imovine

Посебни циљ 4: Уочавати и отклањати претње од финансирања тероризма и кажњавати извршиоце кривичног дела финансирања тероризма

Mera 4.1: Obezbeđenje održivosti sistema istraživanja i krivičnog gonjenja u slučajevima finansiranja terorizma

Mera 4.2: Obezbeđenje efikasnosti sprovođenja aktivnosti na praćenju prekograničnih rizika za finansiranje terorizma

Mera 4.3: Unapređenje aktivne saradnje između javnog i privatnog sektora (tzv. javno-privatna partnerstva) u cilju smanjivanja rizika od finansiranja terorizma

Mera 4.4: Unapređenje i efikasna primena normativnog okvira koji se odnosi na sprečavanje finansiranja terorizma

Predviđene mere uglavnom ne iziskuju dodatna sredstva, a korist od njihove primene u svakom slučaju će premašiti eventualno dodatne troškove.

Mehanizam za sprovođenje strategije i način izveštavanja o rezultatima sprovođenja

Akциони plan na tri godine (2020-2022). Ciljevi Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2020-2024) razrađeni su kroz mere i aktivnosti sadržane u Akcionom planu koji se donosi na tri godine (2020-2022).

Dva su razloga za donošenje akcionog plana na tri godine, a ne na svih pet godina važenja Nacionalne strategije.

Prvi razlog je to što, po pravilu, zaključci nacionalne procene rizika treba u primerenoj formi da se unesu u nacionalnu strategiju i akcioni plan. S obzirom na to da se, u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, nacionalna procena rizika sprovodi jedanput u tri godine, a da su aktuelne Procena rizika od pranja novca i Procena rizika od finansiranja terorizma izrađene 2018. godine, to znači da novi izveštaj o nacionalnoj proceni rizika treba da bude usvojen polovinom 2021. godine i da se, potom, takvo ažurirano razumevanje rizika unese u nacionalnu strategiju i akcioni plan.

Drugi razlog je to što se ciklus praćenja sprovođenja preporuka Manivala, prema pravilima, okončava po isteku pete godine od usvajanja izveštaja Manivala. U kontekstu Republike Srbije, Manival je izveštaj o evaluaciji usvojio 2016. godine što znači da bi se 2021. ili 2022, u zavisnosti od internih mogućnosti i planova Manivala, moglo očekivati da u Srbiju bude upućena misija koja će konstatovati u kojoj meri se ostvaruju preporuka Manivala na terenu, a posebno kada je reč o aspektima delotvornosti. Zaključke te misije treba imati u vidu u kontekstu ažuriranja Nacionalne strategije, odnosno Akcionog plana.

Praćenje sprovođenja Nacionalne strategije i Akcionog plana. Vlada Republike Srbije je 12. jula 2018. godine (05 broj 02-6755/2018) donela Odluku o obrazovanju **Koordinacionog tela za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma** („Službeni glasnik RS“, br. 54 od 13. jula 2018, 84 od 29. novembra 2019)²⁹.

²⁹ Председник Координационог тела је министар финансија, а чланове долазе из следећих органа и институција: Министарство финансија; Министарство правде; Министарство правде-Дирекција за управљање одузетом имовином; МФ-Управа за спречавање прања новца; Министарство унутрашњих послова-СБПОК; Министарство унутрашњих послова-СБПТ; Врховни касациони суд; Тужилаштво за организовани криминал; Републичко јавно тужилаштво; Безбедносно-информативна агенција; Комисија за хартије од вредности; Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података; Народна банка Србије; МФ-Управа царина; МФ-Пореска управа, Пореска полиција; Јавнобележничка комора Србије; Адвокатска комора Србије; Министарство трговине, туризма и телекомуникација – Сектор тржишне инспекције; Министарство трговине, туризма и телекомуникација – Сектор за електронске комуникације и поштански саобраћај; Министарство спољних послова; Канцеларија за сарадњу са

Zadaci Koordinacionog tela su:

- 1) analiza najznačajnijih pitanja za funkcionisanje sistema za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, koordiniranje i predlaganje mera nadležnim organima za unapređenje tog sistema;
- 2) utvrđivanje metodologije i sprovođenje nacionalne procene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i da u primerenoj formi dostavlja delove nacionalne procene rizika svim učesnicima u sistemu;
- 3) staranje o tome da rezultati nacionalne procene rizika budu uzeti u obzir prilikom izrade ili ažuriranja Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma i pratećeg akcionog plana (u daljem tekstu: „Nacionalna strategija”) i da ciljevi i politike organa pojedinačno budu u skladu sa nacionalnim politikama i rizicima;
- 4) praćenje primene Nacionalne strategije i koordiniranje sprovođenja mera predviđenih Nacionalnom strategijom;**
- 5) redovno preispitivanje delotvornosti mehanizama međusobne i međunarodne saradnje i razmene informacija i davanje predloga za unapređenje stanja u toj oblasti;
- 6) praćenje i koordiniranje korišćenja programa tehničke pomoći i obuke u vezi sa borbom protiv pranja novca, finansiranja terorizma, finansiranja širenja oružja za masovno uništenje i drugih relevantnih oblasti i obezbeđivanje da se ti programi aktivno, delotvorno i efikasno koriste;
- 7) obavljanje i drugih poslova od značaja za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Radi izvršavanja predviđenih zadataka, Koordinaciono telo može obrazovati stručne timove i angažovati predstavnike drugih državnih organa i stručnjake iz pojedinih oblasti. Koordinaciono telo podnosi sledeće izveštaje Vladi:

- 1) izveštaj o radu;
- 2) izveštaj o sprovođenju aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma;**
- 3) izveštaj o nacionalnoj proceni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma;
- 4) druge izveštaje u vezi sa zadacima Koordinacionog tela.

Koordinaciono telo će redovno na sednicama sagledavati stepen ispunjenosti Akcionog plana, razmatrati eventualne zastoje i probleme i inicirati njihovo rešavanje na odgovarajući način.

Izveštaj se podnosi predsedniku Koordinacionog tela, a Koordinaciono telo o ispunjavanju Nacionalne strategije i Akcionog plana izveštava Vladu Republike Srbije.

Za potrebe izveštavanja, Koordinaciono telo će odrediti po dva koordinatora iz redova članova i to prema oblastima:

1. Procena rizika, koordinacija i interresorna saradnja: Koordinator 1, Koordinator 2
2. Preventivne mere i nadzor: Koordinator 1, Koordinator 2
3. Istrage, postupci i presude za pranje novca: Koordinator 1, Koordinator 2
4. Finansiranje terorizma: Koordinator 1, Koordinator 2

Koordinatori će za potrebe praćenja sprovođenja Akcionog plana po potrebi obrazovati stručne timove, u skladu sa Poslovnikom Koordinacionog tela.

Koordinatori će u svakom pogledu izveštaje pripremati u skladu sa zahtevima Zakona o planskom sistemu i Uredbom o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika.

Sprovedene konsultacije sa zainteresovanim stranama

Ciljne grupe i druge zainteresovane strane. U nastavku se identifikuju ciljne grupe i druge zainteresovane strane na koje promena koja se uvodi ovom strategijom i njeni elementi najviše utiču, odnosno njeni pozitivni i negativni efekti.

Ciljne grupe i druge zainteresovane strane mogu se svrstati na sledeći način:

1. Obveznici iz člana 4. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (partneri iz privatnog sektora)

- 1) banke;
- 2) ovlašćeni menjači;
- 3) društva za upravljanje investicionim fondovima;
- 4) društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima;
- 5) davaoci finansijskog lizinga;
- 6) društva za osiguranje, društva za posredovanje u osiguranju, društva za zastupanje u osiguranju i zastupnici u osiguranju koji imaju dozvolu za obavljanje poslova životnog osiguranja, osim društava za zastupanje i zastupnika u osiguranju za čiji rad odgovara društvo za osiguranje u skladu sa zakonom;
- 7) brokersko-dilerska društva;
- 8) priređivači posebnih igara na sreću u igračnicama i priređivači igara na sreću preko sredstava elektronske komunikacije;
- 9) društva za reviziju i samostalni revizori;
- 10) institucije elektronskog novca;
- 11) platne institucije;
- 12) posrednici u prometu i zakupu nepokretnosti;
- 13) faktoring društva;
- 14) preduzetnici i pravna lica koja se bave pružanjem računovodstvenih usluga;
- 15) poreski savetnici;
- 16) javni poštanski operator sa sedištem u Republici Srbiji, osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju poštanske usluge;
- 17) lica koja se bave pružanjem usluga kupovine, prodaje ili prenosa virtuelnih valuta ili zamene tih valuta za novac ili drugu imovinu preko internet platformi, uređaja u fizičkom obliku ili na drugi način, odnosno koja posreduju pri pružanju ovih usluga;
- 18) advokati
- 19) javni beležnici.

2. Nadzorni organi iz člana 104. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

- 1) Uprava za sprečavanje pranja novca,
- 2) Narodna banka Srbije,
- 3) Komisija za hartije od vrednosti,
- 4) državni organ nadležan za inspekcijski nadzor u oblasti igara na sreću,
- 5) ministarstvo nadležno za inspekcijski nadzor u oblasti trgovine,
- 6) ministarstvo nadležno za poslove poštanskog saobraćaja,
- 7) Advokatska komora Srbije i
- 8) Javnobeležnička komora.

3. Pravosudni, policijski i drugi relevantni organi:

- 1) sudovi
- 2) Republičko javno tužilaštvo,
- 3) Ministarstvo unutrašnjih poslova,
- 4) Bezbednosno-informativna agencija
- 5) Ministarstvo spoljnih poslova
- 6) Uprava carina
- 7) Poreska uprava
- 8) Agencija za borbu protiv korupcije
- 9) Vojnoobaveštajna agencija
- 10) Vojnobezbednosna agencija
- 11) Ministarstvo pravde
- 12) Ministarstvo privrede
- 13) Agencija za privredne registre
- 14) Kancelarija Vlade za saradnju sa civilnim društvom
- 15) Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
- 16) Ministarstvo kulture i informisanja

4. Udruženja obveznika (npr. Udruženje banaka)

5. Samoregulatorna tela (npr. komore)

6. Nefitni sektor (npr. udruženja, fondovi, fondacije i zadužbine, donatorske organizacije)

7. Naučno-obrazovne institucije (npr. Policijska akademija)

8. Mediji, šira javnost

Sa ključnim napred navedenim zainteresovanim stranama vršene su konsultacije u toku učestalih sastanaka, seminara, radionica, i drugih događaja kako u vezi sa sprovođenjem preporuka Manivala i Akcionog plana FATF, tako i u toku procesa nacionalne procene rizika. Konsultacije su vršene i sa privatnim i nefitnim sektorom.

Konsultacije su vršene i sa međunarodnim ekspertima angažovanim u okviru Projekta za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji, od početka 2018. do kraja 2019. godine.

Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje strategije i analiza finansijskih efekata

Predviđene mere uglavnom ne iziskuju dodatna sredstva, a korist od njihove primene u svakom slučaju će premašiti eventualno dodatne troškove.

Analiza rizika

Stručno telo identifikovalo je određene **uslove za ostvarenje željene promene**. Za ostvarenje zadatih ciljeva, neophodno je

- a) **postojanje političke stabilnosti i kontinuirane posvećenosti i opredeljenja** na visokom političkom nivou i na nivou državnih organa i institucija pojedinačno. Reforme koje su usledile nakon stavljanja na sivu listu FATF, odnosno izuzetno visok stepen posvećenosti ovoj problematici, imale su za rezultat efikasno i efektivno usklađivanje sa međunarodnim standardima i kontinuiranost pažnje koja se ovoj materiji pridaje. Gubitak na intenzitetu reformi i slabljenje pažnje i posvećenosti u ovoj oblasti predstavlja rizik od ponovnog dodatnog nadzora od strane međunarodnih organizacija, što može da ima negativan uticaj na poslovanje entiteta povezanih sa Republikom Srbijom, kao i na ugled Republike Srbije na međunarodnom nivou;
- b) **dodatno razrađivanje mehanizma koordinacije i interresorne saradnje**. Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, treba aktivno da prati stanje u sistemu i da predlaže mere za njegovo unapređenje, u skladu sa preporukama FATF, Manivala i nacionalne procene rizika. Vođstvo Koordinacionog tela i njegovi članovi treba da budu u stanju da izdejstviju sprovođenje odluka Koordinacionog tela i reformi u sistemu. Takođe je neophodno proaktivno pratiti sve standarde koji su fazi promene i blagovremeno reagovati radi njihovog uvođenja u sistem. Neredovno sastajanje i zanemarivanje značaja koordinacije i međusobne saradnje dovodi do neefektivnosti koordinacije, odnosno Koordinaciono telo neće biti u stanju da delotvorno koordinira i proizvodi promene u sistemu, što predstavlja rizik;
- c) **očuvanje i dodatno jačanje resursa, ljudskih i materijalno-tehničkih** u skladu sa analizom i procenom rizika. U svetlu stalne fluktuacije radne snage i zastarevanja informaciono-tehničkih sredstava, neophodno je pronaći načine zadržavanja i privlačenja sposobnih kadrova. Efekti se mogu postići i internom preraspodelom, a ne samo novim zapošljavanjem. Neki pomaci su napravljeni, posebno u pogledu statusa inspektora shodno Zakonu o inspeksijskom nadzoru. U tom smislu od izuzetnog značaja je i potreba za jačanjem funkcija organa u delu koji se tiče obuke i izgradnje kapaciteta kao i traženje načina za korišćenje stranih izvora finansiranja za potrebe dobijanja tehničke pomoći i ekspertize. Odliv kadrova, nemogućnost angažmana adekvatnog osoblja i nedovoljna obučenost predstavljaju rizik.

Akcioni plan

Dokument JP:	Nacionalna strategija za borbu protiv pr za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2020-2024)
Akcioni plan:	Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv pr za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2020-2022)
Koordinacija i izveštavanje	Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma
Krovni dokument JP:	Nacionalna strategija za borbu protiv pr za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2020-2024)

Opšti cilj: U potpunosti zaštititi privredu i finansijski sistem države od opasnosti koje uzrokuju pranje novca, finansiranje terorizma i finansiranje širenja oružja za masovno uništenje, čime se kroz aktivnu saradnju javnog i privatnog sektora i pristup zasnovan na analizi i proceni rizika jačaju sistem i integritet institucija finansijskog i nefinansijskog sektora i doprinosi bezbednosti, sigurnosti i vladavini prava.

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: **Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma**

Pokazatelj (i) na nivou opšteg cilja (pokazatelj efekta)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP	Poslednja godina važenja AP
1. Tehnička usklađenost sistema za borbu protiv pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje u Republici Srbiji sa međunarodnim standardima (FATF) na tehničkom nivou 2. Demonstriran pozitivan i osetan napredak na ispunjavanju preporuka na nivou delotvornosti sistema 3. Uspešno identifikovanje pretnji i ranjivosti i adekvatno ocenjen rizik.	1. Ocena tehničke usklađenosti: a) neusklađen b) delimično usklađen v) u velikoj meri usklađen g) usklađen 2. Ocena delotvornosti a) nizak nivo delotvornosti b) umeren nivo delotvornosti v) značajan nivo delotvornosti g) visok nivo delotvornosti 3. Ažurirana nacionalna procena rizika: Da/Ne	1. Izveštaj o evaluaciji Republike Srbije od strane Komiteta Manival Saveta Evrope 2. Izveštaj o evaluaciji Republike Srbije od strane Komiteta Manival Saveta Evrope 3. Zaključak Vlade o usvajanju Izveštaja o ažuriranoj Nacionalnoj proceni rizika	1. Tehnička usklađenost: Srbija je 2016-2019. postigla izuzetan napredak: Od 40 preporuka FATF – standarda - u pogledu 17 preporuka FATF, Srbija je 2016. dobila ocene <i>neusklađeno</i> i <i>delimično usklađeno</i> (nezadovoljavajuće ocene). Do decembra 2019, ocene su podignute na <i>u velikoj meri usklađeno</i> i <i>usklađeno</i> (zadovoljavajuće ocene) na 13 od tih 17 preporuka FATF 2. Delotvornost: Bazna vrednost je utvrđena 2016, delimičnu ocenu za strateški važna pitanja (7 od 11 neposrednih ishoda	1. Tehnička usklađenost: 2019. 2. Delotvornost: 2016, 2019. 3. Nacionalna procena rizika: 2019.	1. Tehnička usklađenost: Zadovoljavajuće ocene po svih 40 preporuka FATF (tj. <i>usklađeno</i> ili <i>u velikoj meri usklađeno</i>) Delotvornost: pozitivan i osetan napredak na svih 11 neposrednih ciljeva po Metodologiji FATF Nacionalna procena rizika: Da	2022.

			po Metodologiji FATF) dao je FATF u junu 2019. utvrdivši da je Srbija pokazala pozitivan i osetan napredak. 3. Ažurirana Nacionalna procena rizika: Ne			
--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 1: Smanjivati rizike od pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz kontinuirano unapređenje strateškog, zakonodavnog i institucionalnog okvira, koordinaciju i saradnju svih učesnika u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i međunarodnu saradnju

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: **Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma**

Pokazatelj(i) na nivou posebnog cilja (pokazatelj ishoda)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
1. Nivo razumevanja rizika, 2. Ocena u pogledu toga u kojoj meri su institucije zaključke nacionalne procene rizika integrisale u svoj rad, preraspodela resursa u skladu s procenjenim rizicima 3. Broj sastanaka Koordinacionog tela i stručnih timova; Broj novoformiranih zajedničkih istražnih timova; broj predmeta i razmenjenih informacija po predmetima 4. Broj mehanizama međunarodne saradnje i razmenjenih informacija sa organima drugih država	1. Sveobuhvatna nacionalna procena rizika: Da/Ne	Izveštaj o nacionalnoj proceni rizika, izveštaji o radu nadzornih organa, izveštaji o radu drugih institucija	Iz bazne godine	Poslednja godina u za koju postoje podaci			

Mera 1.1: Održavanje i unapređenje sveobuhvatnog razumevanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u Republici Srbiji

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: **Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma**

Period sprovođenja: **2020-2022**

Tip mere: **Informativno-edukativna**

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
1.1.1 Dat prioritet u skladu sa procenjenim rizicima		Plan rada, bilteni i godišnji izveštaji					
1.1.2. Usvojena ažurirana procena rizika		Zaključak Vlade RS					
1.1.3 Broj održanih obuka, pokrivenost svih sektora, broj polaznika		Izveštaji sa obuka					
1.1.4 Kreiran softver		Kreiran softver					
1.1.5 Operativan softver		Operativan softver					
1.1.6 Obuke		Izveštaji sa obuka					
1.1.7 Imenovana lica za unos podataka		Imenovana lica					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
1.1.1 Utvrđivanje metodologije i ažuriranje Nacionalne procene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma	Koordinaciono telo	Svi učesnici u sistemu, po potrebi	2021.	Međunarodna donatorska pomoć (Projekat za sprečavanje pranja novca u Republici Srbiji, EU IPA 2015)			Da	
1.1.2 Predstaviti rezultate nacionalne procene rizika svim učesnicima u sistemu i podsticati ih da primene odgovarajuće zaključke i smernice u svom radu, sa ciljem smanjenja utvrđenih rizika				Međunarodna donatorska pomoć (Projekat za sprečavanje pranja novca u Republici Srbiji, EU IPA 2015); Budžet, po isteku projekta?				
1.1.3. Obezbediti da sve institucije prilikom preduzimanja aktivnosti iz svojih nadležnosti utvrđuju prioritete na osnovu rezultata	Svi	Svi učesnici u sistemu, po potrebi	Kontinuirano, 2021-	Međunarodna donatorska pomoć (Projekat za sprečavanje pranja				Da

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
nacionalne procene rizika				novca u Republici Srbiji, EU IPA 2015)				
1.1.4 Kreiranje softverske aplikacije za statističko praćenje predmeta pranja novca i finansiranja terorizma i njeno puštanje u rad u skladu sa Smernicama za uspostavljanje jedinstvene metodologije izrade izveštaja i jednoobraznog praćenja predmeta pranja novca i predmeta finansiranja terorizma	USPN	VKS, RJT, MUP, BIA, PU, UC, NBS, KHOV, Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom	Februar 2020					
1.1.5 Obezbediti da svi relevantni učesnici u sistemu koriste softversku aplikaciju za praćenje predmeta pranja novca i finansiranja terorizma iz aktivnosti 1.1.4.	RJT, USPN	USPN, MUP i dr.			Obuke za korišćenje			

Mera 1.2: Smanjivanje prepoznatih rizika i kontinuirano prepoznavanje novih pretnji i ranjivosti								
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma								
Period sprovođenja: 2020-2022				Tip mere: Regulatorna; Institucionalno-upravljačko-organizaciona				
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP	
1.2.1 Analize (dokumenti)		Zapisnik sa sednice Koordinacionog tela gde je utvrđen plan analiza za procenu rizika						
1.2.2 Analiza		Izrađena analiza						
1.2.3 Normativno urediti poslovanje virtuelnom imovinom ilicenciranje/registraciju pružalaca usluga u vezi sa virtuelnim valutama i odrediti nadzorni organ kod svih oblika virtuelne imovine		Akt usvojen i objavljen u „Službenom glasniku RS“						

1.2.4 Izvršena analiza							
1.2.5. Usvojena izmena regulative							

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.			
						2020	2021	2022	
1.2.1 Utvrđivanje plana prioriteta analiza radi preispitivanja pretnji i ranjivosti i utvrđivanje metodologije njihove izrade imajući u vidu rezultate nacionalne procene rizika i drugih sličnih aktivnosti, po potrebi, poput supranacionalne procene rizika Evropske unije	Koordinaciono telo		2020						
1.2.2 Sprovođenje analiza iz aktivnosti 1.2.1 i prosleđivanje rezultata tih analiza u primerenoj formi učesnicima u sistemu, po potrebi.	Koordinaciono telo – Stručni timovi	Republičko javno tužilaštvo, MUP, Uprava za sprečavanje pranja novca, Uprava carina, nadzorni organi, predstavnici privatnog sektora (obveznici i udruženja obveznika)	2020-2021	Izvor 1 - EU podrška sprečavanju pranja novca		7 analiza (stručni timovi po 10 članova) h 3 dana	5 analiza (stručni timovi po 10 članova) h 3 dana	0	
				Izvor 2 –Misijska OEBS u Srbiji					
1.2.3 Analiza učestalih obrazaca i trendova pranja novca i finansiranja terorizma i izrada i upoznavanje relevantnih učesnika u sistemu u primerenoj formi o rezultatima te analize (dokument: Trendovi i tipologije)	Uprava za sprečavanje pranja novca – Stručni tim	Republičko javno tužilaštvo, MUP, Uprava za sprečavanje pranja novca, Uprava carina, nadzorni organi i dr.							
1.2.4 Analiza i praćenje rizika od strane nadzornih organa u	Nadzorni organi	USPN, MUP, RJT,							

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.			
						2020	2021	2022	
vezi sa uvođenjem novih proizvoda i novih tehnologija u finansijskom i nefinansijskom sektoru		PRIVATNI SEKTOR ITD.							
1.2.5 Uspostaviti normativni okvir kojim će se regulisati poslovanje sa virtuelnom imovinom i pružaoci usluga u vezi sa virtuelnom imovinom	Ministarstvo finansija, KHoV, NBS								
1.2.6 Analizirati pretnje od institucija elektronskog novca iz trećih država (npr. PayPal, Skrill, Money To Anywhere)	NBS	USPN, MUP i dr.	Decembar 2020.						
1.2.7 Jačati kontinuiranu, interaktivnu saradnju javnog i privatnog sektora radi blagovremenog otkrivanja novih proizvoda i tehnologija koje se mogu zloupotrebiti za pranje novca i finansiranje terorizma									
1.2.8. Obaveštavati državne organe u sistemu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa novim proizvodima i novim tehnologijama koji predstavljaju rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma	USPN	Svi nadležni organi		EU Podrška srpečavanju pranja novca					
1.2.9. Proaktivno analizirati propise sa stanovišta potencijalnih rizika po sistem za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma	USPN	NBS, KhoV, Koordinaciono telo							
1.2.10. Izvršiti analizu zakonskog okvira kojim se reguliše prenos fizički prenosivih sredstava plaćanja važećim zakonima kojima se uređuje ta oblast (Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Zakon o deviznom poslovanju)	USPN, NBS	Uprava carina, nadležni sud i tužilaštvo							
1.2.11 Uspostaviti Jedinствeni registar korisnika novčanih	NBS		Juni 2020.						

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.			
						2020	2021	2022	
doznakai periodično analizirati njegovu funkcionalnost i usvajati nove mere prema potrebi.									
1.2.12 Uspostaviti Jedinstveni registar sefova	NBS		Juni 2020.						
1.2.9 Kontinuirano obaveštavanje svih relevantnih učesnika u sistemu o javno dostupnim bazama podataka	Stručni tim								
1.2.13 Upoređivanje rezultata nacionalne procene rizika i izveštaja o izvršenim kontrolama nadzornih organa radi ocene razumevanja rizika od strane obveznika	Nadzorni organi		Kontinuirano						
1.2.14. Sagledati kvalitet analiza rizika koje obveznici sprovode u skladu sa članom 6. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	USPN	Nadzorni organi							

Mera 1.4: Razrađivanje mehanizama koordinacije i saradnje između organa nadležnih za nadzor, finansijskoobaveštajne poslove, istrage, postupke za pranje novca i finansiranje terorizma i oduzimanje imovine

Organ odgovoran za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
1.4.1 Broj potpisanih sporazuma i izveštaja sa sastanaka		Potpisani sporazumi					
1.4.2 Broj potpisanih memoranduma		Potpisani memorandumi					

1.4.3 Pregledani planova obuka svih relevantnih institucija, selekcija i izrada plana		Izrađen plan					
1.4.4 Broj zaključenih sporazuma		Broj sporazuma					
1.4.5 Broj radionica i sastanaka		Izveštaji sa sastanaka i radionica					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
1.4.1. Pregled mehanizama za uspostavljanje i unapređenje međuagencijske, domaće i međunarodne saradnje i davanje preporuka za njihovo unapređenje	Uprava za sprečavanje pranja novca	Državni organi - učesnici u sistemu borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma – koji imaju ovlašćenja da ostvaruju međunarodnu saradnju						
1.4.2. Obrazovanje stručnih timova Koordinacionog tela u skladu sa Poslovnikom o radu Koordinacionog tela, radi realizacije aktivnosti iz ovog Akcionog plana								
1.4.3 Praćenje i koordinacija aktivnosti u cilju efikasnijeg i delotvornijeg korišćenja tehničke pomoći i programa obuke	Koordinaciono telo							

Mera 1.5: Poboljšanje međunarodne saradnje u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Organ odgovoran za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
1.5.1 Odluka o sprovođenju		Usvojena odluka					
1.5.2							
1.5.2. Broj zaključenih sporazuma		Zaključeni sporazumi					
1.5.3							
1.5.4. Broj obavljenih obuka i broj polaznika i institucija		Izveštaji sa obuka					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
1.5.1 Razmotriti mogućnosti za izradu regionalne procene i analize rizika, umrežavanje sa registrima drugih država i drugim inicijativama u skladu sa dobrom međunarodnom praksom.	Koordinaciono telo			Izvor 1		*		
							*	
1.5.2 Ostvarivati saradnju, uključujući i kroz prikupljanje informacija o uporednoj praksi drugih država, posebno država regiona, o pitanjima bitnim za sprovođenje prioriternih analiza i nacionalne procene rizika								
1.5.3 Potpisivanje memoranduma između domaćih nadzornih organa i nadzornih organa drugih zemalja u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma	Nadzorni organi	MUP, nadzorni organi, Uprava						
1.5.4. Zaključiti sporazume o međunarodnoj saradnji sa drugim državama o raspodeli oduzete imovine								
1.5.5 Unapređenje znanja i veština za korišćenje postojećih mehanizama međunarodne								

saradnje u cilju otkrivanja imovine stečene krivičnim delom								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Mera 1.6: Obezbeđenje delotvornosti zakonodavnih i institucionalnih mehanizama u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma u praksi, u skladu sa međunarodnim standardima								
Organ odgovoran za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:								
Period sprovođenja:				Tip mere:				
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP	
1.6.1 broj ispunjenih preporuka		Izveštaj o napretku						
1.6.1 broj revidiranih preporuka		Izveštaj o napretku						
1.6.2 Broj prosleđenih dokumenata		Prevodi smernica, standarda, prosleđeni materijali						

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
1.6.1 Praćenje ispunjenosti međunarodnih standarda i iniciranje i podržavanje aktivnosti u cilju usklađivanja sa međunarodnim preporukama	Svi organi u sistemu			Izvor 1		*		
							*	
1.6.2. Širiti svest i upoznavati sve relevantne učesnike u sistemu o standardima, smernicama i primerima najbolje prakse FATF-a			Kontinuirana aktivnost	EU podrška sprečavanju pranja novca				
1.6.3 Analizirati aktivnosti u oblasti borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma na nivou Evropske unije i usvajati neophodne mere u Republici Srbiji	Svi organi u sistemu							
1.6.4 Utvrditi postupak i metodologije za proveru i merenje	Svi organi u sistemu							

delotvornosti sistema borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Posebni cilj 2. Sprečiti unošenje u finansijski i nefinansijski sistem imovine za koju se sumnja da je stečena krivičnim delom, koja je namenjena finansiranju terorizma ili širenju oružja za masovno uništenje, odnosno unaprediti otkrivanje takve imovine ukoliko je već u sistemu

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Pokazatelj(i) na nivou posebnog cilja (pokazatelj ishoda)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Veći broj pokrenutih postupaka	Broj postupaka	Godišnji izveštaji nadležnih organa	Videti izveštaj	2019	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu
Broj postupanja po inicijativama USPN – preduzete mere i donete odluke		Godišnji izveštaj USPN u skladu sa Smernicama za praćenje predmeta PN i FT					

Mera 2.1. Unapređenje efikasnosti praćenja i kvaliteta prijave sumnjivih aktivnosti koje dostavljaju obveznici

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Veći broj dostavljenih izveštaja USPN prema istražnim organima	izveštaj	Godišnji izveštaj USPN	Videti izveštaj	2019	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu	Uočljivo povećanje u odnosu na prethodnu godinu
Broj sastanaka sa obveznicima i zapisnici sa tih sastanaka							

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022

2.1.1. Doneti odnosno unaprediti postojeće preporuke za prijavljivanje sumnjivih aktivnosti	USPN	Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS)	Decembar 2020. godine	Izvor 1 - EU podrška sprečavanju pranja novca				
				Izvor 2 –Misija OEBS u Srbiji			*	
2.1.2. Unaprediti kvalitet povratnih informacija prema obveznicima u vezi sa prijavljenim izveštaja o sumnjivim aktivnostima	USPN		Kontinuirana aktivnost	Budžet RS				
2.1.3. Uvođenje stručnog ispita za ovlašćena lica u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma			Oktobar 2021.					
2.1.4 Doneti listu indikatora za prepoznavanje lica i transakcija za koje postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca putem interneta i drugim krivičnim delima visokotehnološkog kriminala u oblasti pružanja finansijskih usluga	NBS, Komisija za HoV	USPN	Oktobar 2020.					
2.1.5 Povećanje kvaliteta sumnjivih aktivnosti u skladu sa identifikovanim pretnjama i ranjivostima			Kontinuirana aktivnost	EU podrška sprečavanju pranja novca – produženje projekta				

Mera 2.2: Sprečavanje zloupotrebe finansijskog i nefinansijskog sektora za svrhe pranja novca, finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje kroz mere poznavanja i praćenja stranke kod obveznika

Organ odgovoran za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Broj subjekata nadzora kod kojih je utvrđena nepravilnost	Broj subjekata	Izveštaji nadzornih organa		2019	Uočljivo smanjenje broja subjekata	Uočljivo smanjenje broja subjekata	Uočljivo smanjenje broja subjekata
Aktivnost 2.2.8		Donošenje Pravilnika					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi	Organi partneri u sprovođenju	Rok za završetak	Izvor finansiranja	Veza sa programskim	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.
-------------------	---------------------	-------------------------------	------------------	--------------------	---------------------	---

	aktivnost	aktivnosti	aktivnosti		budžetom	2020	2021	2022
2.2.1 Izmeniti Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika i omogućiti osnivačima Registrovanih subjekata koji se osnivaju elektronski u APR da istovremeno sa podnošenjem elektronske prijave osnivanja izvrše evidentiranje stvarnog vlasnika u Centralnu evidenciju	MPriv	APR	1 april 2021	iz sredstava viška prihoda nad rashodima APR-a Budžet RS Donacije			11.800	
2.2.2. Izmeniti Zakon o Centralnoj evidenciji stvarnih vlasnika kojima će se unaprediti sadržina Centralne evidencije (uvesti obavezu evidentiranja stvarnog vlasnika Registrovanog subjekta po svakom od osnova, obavezu up-load – ovanja dokumenata i šematskih prikaza vlasničke strukture u Centralnu evidenciju stvarnih vlasnika)	MPriv	APR	Četvrti kvartal 2024. godine	izsredstava viška prihoda nad rashodima APR-a Budžet RS Donacije				17.700
2.2.3 Izmene i dopune Pravilnika o metodologiji za izvršavanje poslova u skladu sa Zakonom o SPN i FT i rezultatima NPR, naročito u pogledu primene pojednostavljenih i pojačanih radnji i mera poznavanja i praćenja stranke	MFin	Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS)	April 2020					
2.2.4. Izraditi akta (smernice za procenu rizika od PN i FT i indikatore za prepoznavanje sumnjivih transakcija) za lica koja se bave poštanskim saobraćajem	MTTT – grupa za nadzor u oblasti poštanskog saobraćaja		Decembar 2020					
2.2.5. Doneti, odnosno unaprediti upitnike o aktivnostima obveznika u vezi sa ograničavanjem raspolaganja imovinom u cilju srećavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje	Nadzorni organi	USPN	Kontinuirano					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
2.2.6 Sprovesti analize načina i učestalosti korišćenja podataka evidentiranih u Centralnoj evidenciji stvornih vlasnika i njihovu delotvornost za svrhe sprovođenja radnji i mera poznavanja i praćenja stranke od strane obveznika	Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS)	APR	kontinuirano	Budžet RS i budžet nadzornih organa		*		
2.2.7. Unaprediti kapacitete relevantnih organa na osnovu dobre međunarodne prakse u vezi sa pitanjima evidentiranja stvarnog vlasnika	Ministarstvo privred i Agencija za privredne registre			EU Podrška sprečavanju pranja novca – produžetak projekta, Donacije, Misija OEBS u Srbiji				
2.2.8 Uvesti obavezu za fizička lica koja su u sistemu PDV-a i koja se bave izgradnjom građevinskih objekata-investitori, da otvore namenski račun i svoje poslovanje obavljaju preko istog	Poreska uprava	Ministarstvo finansija	Decembar 2020. godine	Budžet R. Srbije				
2.2.9. Sprovesti analize i na osnovu tih analiza razmotriti uvođenje delatnosti - ulaganja od strane fizičkih lica investitora u izgradnju nekretnina kao posebnog indikatora za prepoznavanje sumnjivih aktivnosti i sprovesti obuke obveznika i nadzornih organa u skladu s nadležnostima	USPN i nadzorni organi	RJT, Poreska uprava, MUP						
2.2.10. U skladu sa utvrđenim potrebama, obavestavati identifikovane grupe obveznika na primeren način obveznike o obavezama u pogledu primene Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje	USPN, MTTT i UIS	Udruženja, PKS	Maj 2020	EU podrška sprečavanju pranja novca				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
2.2.11. Praćenje međunarodnih standarda iz oblasti novih tehnologije i digitalnih identiteta	Svi organi		Kontinuirana aktivnost					

Mera 2.3. Unapređenje rada nadzornih organa po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa rizicima utvrđenim u nacionalnoj proceni rizika								
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: Koordinaciono telo za SPN i FT								
Period sprovođenja:					Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP	
Nadzor zasnovan na proceni rizika	% kontrola sa utvrđenim nepravilnostima	Izveštaji nadzornih organa		2019	Uočljivo povećanje % kontrola sa utvrđenim nepravilnostima	Uočljivo povećanje % kontrola sa utvrđenim nepravilnostima	Uočljivo povećanje % kontrola sa utvrđenim nepravilnostima	

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
2.3.1. Unaprediti metodologiju nadzora u skladu sa nalazima ažurirane nacionalne procene rizika	Nadzorni organi i Vlada RS		Decembar 2022	Budžet RS				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
2.3.2. Uskladiti akta nadzornih organa sa izmenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT-sektor tržišne inspekcije, JBK, AKS)		Decembar 2020	Budžet RS		*	*	
2.3.3 Izraditi metodologiju rada i matrice za procenu rizika za lica koja se bave poštanskim saobraćajem	MTTT – grupa za nadzor u oblasti poštanskog saobraćaja		Jun 2020					
2.3.4. Ažurirati akta (smernice za procenu rizika od PN i FT i indikatore za prepoznavanje sumnjivih aktivnosti) za obveznike	Svi organi		Kontinuirano					
2.3.5. Jačanje kapaciteta (kadrovskih, tehničkih i finansijskih) relevantnih nadležnih organa i profesionalni razvoj osoblja različitih organa koji su uključeni u sistem SPN i FT (Zakon o SPN, Zakon o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje)	Vlada RS	Resorna ministarstva i nadzorni organi		Budžet RS				
2.3.6. Obezbediti da se u nadzoru u svim sektorima usvoji pristup zasnovan na proceni rizika koji uzima u obzir sektorski profil rizika koji je utvrđen u ažuriranoj nacionalnoj proceni rizika, uključujući i neposredan i posredan nadzor	Nadzorni organi (USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS, NBS) i Vlada RS		Decembar 2022	Budžet RS				
2.3.7. Stručno usavršavanje kadrova u nadzornim organima u vezi sa odredbama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i Zakona o ograničavanju raspolaganja	Svi nadležni organi	PKS, Pravosudna akademija	Kontinuirano	EU podrška sprečavanju pranja novca – produženje projekta OEBS misija u Srbiji				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje)								
2.3.8. Unaprediti kapacitete prekršajnog i privrednog suda kroz održavanje obuka sudija prekršajnih i prevrednih sudova u vezi sa primenom Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma	PA, VSS	VKS, Prekršajni apelacioni sud, strani partneri, Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS)						
2.3.9. Unaprediti znanja nadzornih organa kroz obuke o finansijskim proizvodima koji mogu biti zloupotrebljeni u svrhe pranja novca i finansiranja terorizma (tržište kapitala, fizički prenosiva sredstva plaćanja, devizni platni promet i dr.)	Nadzorni organi (NBS, USPN, Komisija za HoV, UIS, MTTT, JBK, AKS)	RJT, MUP, PU, UC						
2.3.10. Unaprediti kapacitete državnih organa održavanjem obuka na različitim nivoima (osnovni, napredni, specijalizovani) radi prepoznavanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma prilikom kontrole prekograničnog prenosa gotovine	Uprava carina, Uprava granične policije	USPN, MUP, tužilaštvo, privredni i prekršajni sudovi	Kontinuirano					
2.3.11. Unaprediti kapacitete Uprave carina u cilju stvarnog prepoznavanja roba dvostruke namene i naoružanja i vojne opreme održavanjem obuka carinskih službenika	Ministarstvo finansija - Uprava carina, Sektor za tarifske poslove, carinski službenici	USPN	Kontinuirano					

Posebni cilj 3: Efikasno i delotvorno kažnjavati izvršioce krivičnog dela pranje novca i oduzimati nezakonito stečenu imovinu.

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Pokazatelj(i) na nivou posebnog cilja (pokazatelj ishoda)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
---	---------------	---------------	------------------	--------------	-------------------------------	-------------------------------	---

--	--	--	--	--	--	--	--

Mera 3.1: Jačanje kapaciteta državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranje novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
3.1.1. – Zaključeni sporazumi koji sadrži odredbe o razmeni informacija o pranju novca	Broj sporazuma	Baza RJT	0	2019	13		
3.1.2 – godišnji i periodični planovi i programi rada nadležnih organa	Broj izveštaja	Objavljeni godišnji i periodični izveštaji tužilaštva i sudova	5	2019	Svi definisani organi	Svi definisani organi	Svi definisani organi
3.1.3. – odluka o formiranju udarne grupe	Broj udarnih grupa	Nadležno javno tužilaštvo	0	2019	5	5	5
3.1.4. –Zapisnici sa održanih sastanaka nadzornih organa i organa krivičnog gonjenja	Broj zapisnika	Nadzorni organi	0	2019	4	4	4

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
3.1.1 Izvršiti analizu postojećih sporazuma o saradnji zaključenih između Republičkog javnog tužilaštva i drugih državnih organa u cilju razmene podataka i informacija u vezi slučajeva pranja novca i zaključiti nove sporazume radi efikasnog otkrivanja i procesuiranja krivičnog dela pranja novca (Veza: tačke 2.16 i 2.17 izveštaja Manivala.)	Republičko javno tužilaštvo	Poreska uprava - Poreska policija, Uprava carina, Narodna banka Srbije, Uprava za sprečavanje pranja novca, Agencija za privredne registre, Centralni registar depa i kliring hartija od vrednosti,	Kraj 2020. godine					

		Državna revizorska institucija, Republički geodetski zavod, Agencija za borbu protiv korupcije, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički fond za zdravstveno osiguranje, Republička direkcija za imovinu Republike Srbije i Uprava za javne nabavke						
3.1.2. Davanje prioriteta u postupanju u predmetima pranja novca u godišnjim planovima i programima rada tužilaštva za organizovani kriminal i viših javnih tužilaštava u Beogradu, Kraljevu, Nišu i Novom Sadu, kao i Viših sudova u Beogradu Kraljevu Nišu i Novom Sadu, i Vrhovnog kasacionog suda i Apelacionih sudova , a posebno u predmetimapsa predikatnim krivičnim delima visokog stepena rizika i velike vrednosti	TOK; VJT Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad, VKS; ASJ		Kontinuirano					
3.1.3. Formiranje stalnih udarnih grupa za procesuiranje krivičnog dela pranja novca bez predikatnog krivičnog dela i od strane trećih lica u četiri posebna odeljenja u višim javnim tužilaštvima u Beogradu, Kraljevu, Nišu i Novom Sadu, a Tužilaštvu za organizovani kriminal za procesuiranje profesionalnog pranja novca.	TOK; VJT Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad	Poreska uprava - Poreska policija, Uprava carina, Narodna banka Srbije, Uprava za sprečavanje pranja novca, Agencija za privredne registre, Centralni registar depa i kliring hartija	Kontinuirano					

		od vrednosti, Državna revizorska institucija, Republički geodetski zavod, Agencija za borbu protiv korupcije, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički fond za zdravstveno osiguranje, Republička direkcija za imovinu Republike Srbije i Uprava za javne nabavke						
3.1.4. Odražavanje periodičnih sastanaka za koordinaciju i prioritizaciju aktivnosti nadzornih i nadležnih policijskih jedinica i javnih tužilaštava zaduženih za procesuiranje krivičnih dela pranja novca	RJT; TOK; VJT Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad	MUP i nadzorni organi	Kraj 2021. godine					

Mera 3.2: Unapređenje efikasnosti državnih organa nadležnih za otkrivanje, krivično gonjenje i suđenje za krivično delo pranja novca u skladu sa rezultatima procene rizika i preporukama Manivala u procesu evaluacije Srbije

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
3.2.1. – broj pokrenutih proaktivnih paralelnih finansijskih i krivičnih istraga u krivičnim postupcima za pranje novca	Broj predmeta	Baza RJT, TOK	0	2019			
3.2.2 Unapređene veštine javnih tužilaca za proaktivno postupanje u pokretanju	Broj radionica	Pravosudna akademija		2019			

paralelnih finansijskih istraga i krivičnih istraga u postupcima za pranje novca (naročito pranja novca bez predikatnog krivičnog dela i pranja novca od strane trećih lica).							
3.2.3 Unapređenje veština policajaca i tužilaca za vođenje finansijskih istraga, korišćenje finansijsko obaveštajnih podataka, analizu finansijskih tokova i modeliranje finansijskih tokova kriminalne organizacije, dokazivanje namere prilikom krivičnog postupka za pranje novca, i vođenje autonomne istrage pranja novca	Izveštaji sa obuka	Pravosudna akademija		2019			
3.2.4 Unapređenje veština tužilaca i sudija za efikasno korišćenje i ocenu posrednih dokaza	Broj obuka	Pravosudna akademija		2019			
3.2.5 Broj pokrenutih krivičnih postupaka prema pravnim licima kao učiniocima krivičnog dela pranja novca	Broj predmeta	Nadležni pravosudni organi		2019			

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2019	2020	2021
3.2.1. – Veći broj pokrenutih proaktivnih paralelnih finansijskih i krivičnih istraga u krivičnim postupcima za pranje novca	RJT,	Nadležna tužilaštva TOK, Posebna odeljenja VJT Beograd, Kraljevo, Niš, Novi Sad,	2021					
3.2.2. Kontinuirano održavanje radionica za unapređenje veština javnih tužilaca za proaktivno postupanje u pokretanju paralelnih finansijskih istraga i krivičnih istraga u postupcima za pranje novca (naročito pranja novca bez predikatnog krivičnog dela i pranja novca od strane trećih lica). (Veza: tačke 2.14, 2.15, 2.18 i 2.19 izveštaja Manivala.) - Kontinuirano	RJT	Pravosudna akademija; VKS; MUP	Kraj 2021					
3.2.3 Napredne obuke i radionice za vođenje finansijskih istraga, korišćenje finansijsko obaveštajnih podataka, analizu finansijskih tokova i modeliranje finansijskih	RJT	Pravosudna akademija; VKS; MUP	Kraj 2021. godine					

tokova kriminalne organizacije, analizu neto vrednosti imovine, dokazivanje namere za pranje novca, autonomne istrage pranja novca (veza 2.16., 2.18 i 2.19 Manival tabele i tačka 61.1.1 APNRA - kontinuirano)								
3.2.4 Kontinuirane obuke tužilaca i sudija o značaju posrednih dokaza – analizi i zaključivanju na osnovu posrednih dokaza; donošenje odluke o prihvatljivosti dokaza na pripremnom ročištu; ocena forenzičkih dokaza (veza 61.1.2 APNRA i 2.24 tabela Manivala) - Kontinuirano	RJT i VKS	Pravosudna akademija; MUP	Kraj 2021. godine					
3.2.5 Sprovođenje obuka za vođenje krivičnog postupka prema pravnim licima kao učiniocima krivičnog dela pranje novca(veza 61.1.4 APNRA i 2.23, 2.24 i 2.26 tabela Manivala) - Kontinuirano	RJT	Pravosudna akademija; VKS; MUP	Kraj 2021. godine					

Mera 3.3: Izricanje delotvornih i odvratajućih krivičnih sankcija							
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:							
Period sprovođenja:				Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
3.3.1. – Održane obuke	Broj obuka	Nadležni sudovi	0	2019	3	6	9
3.3.2. – Analitički izveštaj	Broj izveštaja o analiziranim praksama	Izveštaji evaluatora za razmatrane zemlje	0	2019	3	3	3
3.3.3. – Studijske posete	Broj poseta	Izveštaji institucija uključenih u studijsku posetu	0	2019	3	3	3
3.3.4. – Analitički izveštaj Periodični bilteni sa primerima dobre domaće i međunarodne prakse	Broj izveštaja o analiziranim slučajevima, bilteni sudske prakse	Izveštaji odeljenja sudske prakse nadležnih sudova (VKS,		2019	kontinuirano	kontinuirano	kontinuirano

		AS, VS - posebna odeljenja					
--	--	----------------------------	--	--	--	--	--

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din		
						2019	2020	2021
3.3.1. Osnovne i unapređene obuke sudija za efikasno vođenje glavnog pretresa, izricanje delotvornih krivičnih sankcija u postupcima za krivično delo pranje novca (Veza: tačke 2.23, 2.24, 2.25 izveštaja Manivala)	VKS	Pravosudna akademija;	Kraj 2021. godine					
3.3.2 Analiza uporedne sudske prakse sankcionisanja krivičnog dela pranja novca	VKS; ASJ	Institut za iporedno pravo	Kraj 2020. godine					
3.3.3. Studijske posete nadležnih organa za represiju pranja novca zemljama koji imaju dobru praksu procesuiranja krivičnih dela pranja novca	RJT; VKS	TOK; VJT Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad; Uprava carina; MUP; Agencija za borbu protiv korupcije; Poreska uprava; Uprava za sprečavanje pranja novca	Kraj 2021. godine			2	1	1
3.3.4. Analiza sudske prakse domaćih sudova za krivično delo pranje novca – objavljivanje biltena i stručnih publikacija o postupcima i presudama za pranje novca, naročito u sudskim odlukama koje su mogu smatrati presedanima (veza: akcioni plan NRA aktivnost 17.1 – kontinuirana aktivnost)	VKS	Viši i apelacioni sudovi Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad	Kraj 2020. godine			Tromesečno 4 godišnje	Tromesečno 4 godišnje	Tromesečno 4 godišnje

Mera 3.4: Efektivno oduzimanje nezakonito stečene imovine

Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:

Period sprovođenja:				Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
3.3.1 – Održane obuke	Broj obuka	RJP i policija	0	2019	3	6	9
3.3.2 - Priručnik	Broj priručnika	RJT	0	2019	1		
3.3.3 – Održane obuke	Broj obuka	RJT i policija	0	2019	3	6	9
3.3.4 – Zaposlen procenitelj vrednosti imovine u Direkciji za upravljanje oduzetom imovinom	Broj izvršilaca	Ministarstvo pravde – Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom	0	2019	1	2	3
3.3.5 – Analiza normativnog okvira	Izveštaji o sprovedenoj analizi	Izveštaj Ministarstva pravde	0	2019	1		

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2019	2020	2021
3.3.1. Zajedničke obuke policijskih službenika i javnih tužilaca za efikasnije otkrivanje imovine stečene izvršenjem predikatnog krivičnog dela i imovine neutvrđenog porekla.	RJT; MUP	Pravosudna akademija; Policijska akademija	Kraj 2021. godine	Izvor 1.....		*		
							*	
3.3.2. Izrada priručnika namenjenog za korišćenje u organima zaduženim za pronalaženje i oduzimanje imovine nelegalnog porekla i vođenje finansijskih istraga. (Veza: tačke 2.26, 2.27, 2.28, 2.29 izveštaja Manivala)	RJT; VKS	Strani partneri	Kraj 2020. godine					
3.3.3. Zajednička obuka USPN,	RJT; MUP,	TOK; VJT	Kraj 2021.					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi	Organi partneri u	Rok za završetak	Izvor finansiranja	Veza sa programskim	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
policije, i tužilaštva za pronalaženje i oduzimanje nezakonito stečene imovine locirane u inostranstvu korišćenjem instrumenata međunarodne saradnje posebno ARO kancelarije i CAMDEN mreže, EGMONT grupe. (Veza: tačka 2.30 izveštaja Manivala)	USPN	Kraljevo, Beograd, Niš, Novi Sad	godine					
3.3.4 Jačanje kapaciteta Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom u skladu sa NRA, uključujući i imenovanje procenitelja.	Ministarstvo pravde – Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom	Vlada R. Srbije	Kraj 2020. godine					
3.3.5 Sprovođenje obuka za procenu i obezbeđenje vrednosti oduzete imovine proistekle iz krivičnog dela do konačne odluke suda (veza 61.1.3 APNRA i 2.29 tabela Manivala)	RJT; TOK; Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom	Ministarstvo pravde; Pravosudna akademija	Kraj 2021. godine					
3.3.6 Izvršiti analizu normativnog okvira za privremeno i trajno oduzimanje imovine proistekla iz krivičnog dela, a naročito njegove usklađenosti sa FATF preporukama, da bi se utvrdili potencijalni nedostaci i preduzeli odgovarajući koraci sa ciljem da se obezbedi da ta imovina uvek bude oduzeta	Ministarstvo pravde	RJT, VKS, TOK	Kraj 2020. godine					

Posebni cilj 4: Uočavati i otklanjati pretnje od finansiranja terorizma i kažnjavati izvršioci krivičnog dela finansiranja terorizma							
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije: Koordinaciono telo za sprečavanje i finansiranje terorizma							
Pokazatelj(i) na nivou posebnog cilja (pokazatelj ishoda)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP

Mera 4.1: Obezbeđenje održivosti sistema istraživanja i krivičnog gonjenja u slučajevima finansiranja terorizma							
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:							
Period sprovođenja:				Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Provereni entiteti	Broj	Godišnji izveštaj nadležnih državnih organa	Izveštaj za ICRG decembar 2018. godine (?).				
Pokrenute krivične istrage	Broj	Godišnji izveštaj	Videti izveštaj				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
4.1.1. Nastaviti sa razmenjivanjem podataka i informacija između nadležnih organa za borbu protiv terorizma i drugih krivičnih dela u vezi sa njim;	Operativna radna grupa	TOK,BIA, MUP, USPN.	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije		*		
							*	
4.1.2. Analizirati postojeće kadrovske, tehnološke i finansijske kapacitete;	TOK,BIA, MUP, USPN.		Septembar 2021. godine	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.1.3. Prilagoditi kadrovske, tehnološke i finansijske kapacitete rezultatima analize iz 4.1.2;	Vlada Republika Srbije		Decembar 2022. godine	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.1.4 Nastaviti sistematsko istraživanje u slučajevima finansiranja terorizma – kroz razmenu izveštaja Uprave za sprečavanje pranja novca sa nadležnim državnim organima;	USPN	TOK,BIA, MUP,	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije				
4.1.5 Intenzivirati razmenu podataka vezanih za istrage, krivično gonjenje i kažnjavanje sa relevantnim međunarodnim subjektima;	MP, USPN, MUP, BIA, VOA, VBA	MSP	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije				
4.1.6 Jačanje veza sa relevantnim međunarodnim subjektima;	MUP, RJT, BIA, USPN, MO, MSP		Kontinuirano	Budžet Republike Srbije				
4.1.7 Analizirati usklađenost postojećeg krivičnog zakona- u delu koje se odnosi na krivično	MP, MUP		Decembar 2020	Budžet Republike Srbije				

delo finansiranja terorizma sa međunarodnim standardima								
4.1.8 Analizirati zakonske odredbe Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije naročito u delu nadležnosti policijskih organa za postupanje u predmetima krivičnog dela terorizma i prilagoditi rezultatima analize;	MUP, MP		Septembar 2020	Budžet Republike Srbije				
4.1.9 Nastaviti sa obukama jedinica za finasijske istrage na polju prepoznavanja aktivnosti za finansiranje terorizma;	MUP	USPN	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.1.10 Kontinuirano vršiti obuku nadležnih organa u skladu sa najboljom praksom u slučajevima finansiranje terorizma;	PRAVOSUDNA AKADEMIJA	TOK, MUP, BIA, USPN	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				

Mera 4.2: Obezbeđenje efikasnosti sprovođenja aktivnosti na praćenju prekograničnih rizika za finansiranje terorizma							
Institucija odgovorna za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:							
Period sprovođenja:				Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Održane obuke	Broj	Izveštaj					
Identifikovani alternativni načini za prenos imovine	Broj	Analiza					

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
4.2.1 Kontinuirano održavati obuke carinskih službenika i pripadnika granične policije u cilju prepoznavanja rizika od finansiranja terorizma;	MUP, Uprava Carina		Kontinuirano	Izvor 1		*		
							*	
4.2.2 Analiza alternativnih načina	NKT	NBS	Analiza	Budžet Republike				

za prenos imovine kao i korišćenje savremenih tehnologija (digitalne valute, strane platne institucije za prenos novca i dr) za finansiranje terorizma i usvojiti nove mere prema potrebi;			decembar 2021; Usvajanje novih mera decembar 2022.	Srbije, projekti				
--	--	--	---	------------------	--	--	--	--

Mera 4.3: Unapređenje aktivne saradnje između javnog i privatnog sektora (tzv. javnoprivatna partnerstva) u cilju smanjivanja rizika od finansiranja terorizma							
Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije:							
Period sprovođenja:				Tip mere:			
Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
Ažurirana analiza neprofitnog sektora	Analiza						
Izmenjeni propisi i unapređene procedure i		Službeni glasnik Republike Srbije					
Unapređena samoregulacija neprofitnog sektora	Broj neprofitnih organizacija upoznatih sa samoregulacijom	Izveštaj Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom					
Održane obuke	Broj	Izveštaj	Nacionalna procena rizika				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
4.3.1 Analizirati propise vezane za rad nadležnih organa u vezi sa upisom i brisanjem iz registra, evidencijom, nadzorom saradnjom i po potrebi ih prilagođavati;	Vlada Republike Srbije	MDULS, Ministarstvo kulture i informisanja, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, Mininistarstvo Privrede – APR, Radna grupa za nadzor	Analiza propisa decembar 2021. godine; Prilagođavanj e rezultatima analize decembar 2022. godine.	Budžet Republike Srbije, projekti		*		
							*	

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi	Organi partneri u	Rok za završetak	Izvor finansiranja	Veza sa programskim	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
		nad neprofitnim organizacijama, NPO sektor.						
4.3.2 Ažuriranje analize neprofitnog sektora sa aspekta ranjivosti od finansiranja terorizma;	Kooridaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Min kulture, min finansija, MDULS, APR, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, Radna grupa za nadzor nad neprofitnim organizacijama, Nacionalno koordinaciono telo za sprečavanje i borbu protiv terorizma u Republici Srbiji, NPO Sektor,	Decembar 2020	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.3.3 Nastaviti sa sprovođenjem nadzora neprofitnog sektora i i uraditi analizu rezultata;	Radna grupa za nadzor nad neprofitnim organizacijama	Ministarstvo kulture i informisanja, Min Finansija-Poreska inspekcija, MDULS-Upravna inspekcija	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije				
4.3.4 Ažurirati kriterijume i procedure za sprovođenje nadzora (Matrica Rizika)	Koordinaciona komisija za inspekcijski nadzor							
4.3.5 Unaprediti saradnju sa neprofitnim sektorom i donatorima kroz promovisanje transparentnosti, odgovornosti, integriteta, mehanizama samoregulacije, vršenja edukacije i razmene primera dobre prakse u svrhu smanjenja rizika njihove zloupotrebe od finansiranja terorizma;	Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom	Kooridaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, NPO sektor, donatori, USPN, MUP	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije, projekti				
4.3.6 Analizarati postojeće kadrovske, tehnološke i	Vlada Republike Srbije	MDULS – upravna	Analiza decembar	Budžet Republike Srbije, projekti				

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi	Organi partneri u	Rok za završetak	Izvor finansiranja	Veza sa programskim	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
finansijske kapacitete organa nadležnih za za upis i brisanje, evidenciju, nadzor i saradnju sa neprofitnim sektorom i prilagoditi ih rezultatima analize;		inspekcija, Min Kulture, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, Min Privrede – APR, Min finansija, Radna grupa za nadzor nad neprofitnim organizacijama	2021. godine; Prilagodavanje rezultatima analize decembar 2022. godine.					
4.3.7 Nastaviti sa održavanjem obuka inspektora nadležnih institucija za nadzor neprofitnog sektora;	Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	Koordinaciona komisija za inspeksijski nadzor, Radna grupa za nadzor nad neprofitnim organizacijama	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.3.8 Podsticati neprofitni sektor za korišćenje regularnih finansijskih kanala.	Koordinaciono telo za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma	NBS, Ministarstvo kulture i informisanja, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, NPO sektor	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.3.9 Voditi ažurirane evidencije o aktivnostima neprofitnog sektora po pitanju samoregulacije;	Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom	NPO sektor	Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				
4.3.10 Unaprediti veb aplikaciju za pretragu označenih lica i nastaviti njenu promociju;	USPN		Kontinuirano	Budžet Republike Srbije i projekti				

Mera 4.4: Unapređenje i efikasna primena normativnog okvira koji se odnosi na sprečavanje finansiranja terorizma

Organ odgovoran za sprovođenje (koordinisanje sprovođenja) mere:

Period sprovođenja:

Tip mere:

Pokazatelj(i) na nivou mere (pokazatelj rezultata)	Jedinica mere	Izvor provere	Početna vrednost	Bazna godina	Ciljana vrednost u godini t+1	Ciljana vrednost u godini t+2	Ciljana vrednost u poslednjoj godini AP
--	---------------	---------------	------------------	--------------	-------------------------------	-------------------------------	---

Sprovedena Analiza		Izveštaj					
--------------------	--	----------	--	--	--	--	--

Naziv aktivnosti:	Organ koji sprovodi aktivnost	Organi partneri u sprovođenju aktivnosti	Rok za završetak aktivnosti	Izvor finansiranja	Veza sa programskim budžetom	Ukupna procenjena finansijska sredstva po izvorima u 000 din.		
						2020	2021	2022
4.4.1 Sprovesti analizu usklađenosti i međusobne usaglašenosti Zakona o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje i Zakona o međunarodnim merama ograničenja;	USPN	MSP, Koordinaciono telo za sprečavanje pranje novca i finansiranja terorizma	Decembar 2020	Budžet Republike Srbije, projekti		*		
							*	
4.4.2 Usaglasiti, po potrebi, zakonsku regulativu sa rezultatima analize iz 4.4.1;	Ministarstvo finansija	MSP	Decembar 2021					
4.4.3 Preispitivati liste označenih lica u skladu sa Zakonom o ograničavanju raspolaganja imovinom u cilju sprečavanja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje;	Ministarstvo finansija	Relevantni učesnici u sistemu, Vlada R. Srbije	Kontinuirano					